

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1968

ԲԱՆՈՏԵՏՐ

ՌԱՄԿՈՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

ՄԱՔՈՒՐ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌ ԽՕՍԵԼՈՒ

ՓԱՓԱԳ ՈՒՆԵՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՂԱՄԱՐ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՄԷՐՃԱՆ ԷՕԼԻԻ ՉՐԳՄԱԶ ԻՃԱՆ

491.99-3

1874

Մ-14

2010

3
3

491.39-3

Մ-14 կր

ԲԱՌՏԵՏՐ

ՌԱՄԿՕՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

ՄԱՔՈՒՐ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌ ԽՕՄԵԼՈՒ

ՓԱՓԱԳ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Հ Ա Ի Ա Գ Ե Յ

2002

ՅՈՂՍԷՓ Ս. ՄԱԼԷՋԵԱՆ
ԴԱՍԱՏՈՒ ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ
ՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԱՐԳԱՐԵՈՂ
ՄԵՐԱՆ ԵՕԼԻԻ ՉԳՄԱՆ ԿԱՆ

12127

ՅԱ ՌԱԶԱԲԱՆ

Հայերէն աշխարհաբար լեզուն թէ-
պէտ հայերէնասէր ազգայնոց գոր-
ծածութեամբ օրէ յօր ճոխանալու վը-
վրայ է ազգիս մէջ, սակայն դեռ շատ
անգրագէտ ազգայինք՝ արք և կանայք՝
մանաւանդ դպրոցական համբալ տը-
ղայք՝ յիշեալ լեզուն օտարաձայն բա-
ռերու յաճախութեամբ կը խօսին, որ
քիչ անպատուութիւն չի բերեր ազ-
գային դաստիարակութեան. վասն զի
ո՞վ չի վկայեր՝ թէ տգեղ կըլլայ հա-
յացի խօսուածքի մէջ սա հետեւեալ
բառերը խառնել,

Սերէ բե-բե-ն. Հալի-կաթ. Խալի-Ես-
կա. Սերտէ Կ. Սերտի դրէ. Սլաւիչ Ելանի
և այլն :

Բայց որովհետև աշխարհաբար խօ-
սելու համար շատ հայերէն բառեր կը

Ի ՊԱՏՏԻՄԱՐԳՈՒԹԵԱՆ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
Տ. Տ. ՆԵՐՍԵՍԻ ԱԶԳԱՍԷՐ ՍՐԲԱԶԱՆ
ԱՐԳԵՊԵՍԿՈՊՈՍԷ

863
42

պակսին, որոց փոխանակ մեր ռամկախօս ազգայինք կամ այսպիսի օտար բառեր գործածելու ստիպուած են, կամ թէ իրենց քովէն շինծու հայերէններ հնարելու սովորած են, զորօրինակ՝

Տէրիւլա՝ մանր թէր. Սարգա՝ մարնի.
Սառնի՝ սրտի բռնալ. Առնառոտ՝ ծոռա լեզու:

Վասն որոյ ասոնց օգտակար ծառայութիւն մը ընելու նպատակաւ՝ այս փոքրիկ Բառատարը պատրաստեցինք, որպէս զի մաքուր աշխարհաբար խօսելու բաղձանք ունեցողները՝ ամիտփ գտնեն ասոր մէջ այն անպատշաճ բառերուն կամ օրինաւոր աշխարհիկ հայերէնները, կամ գոնէ գրաբառները, որով ասի ըլլայ ձեռուընին դիւրատար դործիք մը՝ թէ՛ խօսելու և թէ՛ հասկընալու համար. և կը յուսամք՝ որ իրենց հաճելի կըլլայ մեր այս խոնարհ ծառայութիւնը:

Յ. Ս. Մ.

Որովհետև ռամիկ խօսուածքի մէջ գործածուած բառերը գրեթէ հասարակօրէն տաճկերէն են, և զի տաճկերէն լեզուն մեր քանի մը տառերը կամ բոլորովին չունի, ինչպէս են ասոնք Յ. Յ. Ե. կամ թէ Բ. Դ. Ժ. Ե. Ը. - . և ըն նախատառերով բառեր չունի, այսու հարկիւ է որ մեր այբուբենի ամբողջ կարգը պակաս կը տեսնուի Բառատարիս մէջ. վասնորոյ հոս բառ բնտուողը՝ քնին տեղը քն-ը, Դ-ին տեղը Դ, յին տեղը հ, ջին տեղը ջ, և ըն գրերը պիտի գտնէ:

Նաև որովհետև ռամկախօսը իւր ծումուկած տաճկերէնին նախատառ բեզրին տեղը ը- կը բանեցընէ, անոր համար մենք ալ Բե-ին բառը՝ ըստ այնմ Ը-ին գրեցինք, Բ-գ-գ-ը՝ Ը-տ-տ, Բե-ը՝ Ը-ն-ն, Բե-տ-ն՝ Ը-ն-տ-ն, և ըն:

Եւ հետեւապէս գիտելի է՝ որ տաճ-
կական բառերուն ուղիղ հնչումը գիտ-
մամբ ծռեցինք . որովհետեւ ուամկա-
խօս հասարակութիւնը՝

Կե-ուե , Հեհեբե , Ճուղա , Քե-դեբե ,
Ֆե-ֆե-ե , Եյն կը բնտուէ Բառատորիս
մէջ , ու չէ թէ՛

Կե-ւե , Հեհեբե , Ճե-լա , Քե-դեբե ,
Վե-վե-ե , Եյն :

Այս ակամայ աղաւազութիւնները
ըրէնք ՚ի դիւրութիւն գործածողաց
Բառատորիս . վասնզի մեր նպատակը
տաճկերէնի ուղղագրութիւն կամ հըն-
չումն ուսուցանել չէ , այլ նոյն օտա-
րաձայն բառերէն զանոնք զգուշացը-
նելով՝ ՚ի Հայերէնն առաջնորդել ըստ
կարի :

Ռամկօրէն խօսուածքի տղեղու-
թիւնը՝ և մաքուր աշխարհաբարի վա-
յելութիւնը զգալի կերպով մը յայտ-
նելու համար՝ հետեւեալ համառօտ
առակը կը յաւելումք երկու կերպով
ալ . որպէս զի ուամկախօսը առաջինէն
զգուշանալով՝ երկրորդը ձեռք բերե-
լու խրախուսի :

Ռ. Ա. Մ. Կ. Օ. Ր. Է. Ն.

Խառղան խանաւները թավուղ
խուշի թիւյերով ածնաթմիշ կընէ ,
ու սալընմիշ ըլլալով կը մտնէ խառղա-
ներու սիւրբիւշին մէջ . լաքին անոնք
չափուի ֆառիսին երթալով՝ կիմանան
անօր հիւլէն , ու մէջերնին մէջվերէթ
ընելով՝ պիւթիւնը մէկէն էթրաֆը
խուշաթմիշ կընեն , ու կը պաշլային
կակալամիշ ընելով խըյանէթճէ փեռ .

տեղ ան էյրէթի թիւյերը . անանկ որ՝
զավալլըին իրեն ասըլ թիւյերն ալ պա-
րապար կը փետտեն , կէօվտէն պիւ-
թիւն ետրա փարա կընեն , ու կը մնայ
խառղան չըրչըպլախ մասխարա ու ը-
ռըսվայ :

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ՀԱՅԵՐԷՆ

Ագուաւը սիրամարգի փետուրնե-
րով կը զարդարէ թուերը , ու նազե-
լով չկը մտնէ ագուաներու երամին
մէջ . բայց անոնք շուտ վերահասու-
րլլալով կիմանան անոր խորամանկու-
թիւնը , ու մէջերնին խորհուրդ ընելով՝
ամէնը մէկէն բոլորտիքը կը պատեն .
ու կ'սկսին կտցելով անխնայ փետտել
այն կեղծ փետուրները . անանկ որ՝
խեղճին իւր բնիկ փետուրներն ալ հետ
կը փետտեն , մարմինը բոլոր կը խոցո-
տեն , ու կը մնայ ագուաւը մերկ ծա-
նակ ու խայտառակ :

Բ Ա Ռ Տ Ե Տ Ր

ՌԱՄԿՕՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

ՄԱՔՈՒՐ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԽՕՍԵԼՈՒ

Ա

Ազապ . ամուրի :	Ալչի . գամ :
Աժտէր . վիշապ :	Ախարէթ . եկամուտ :
Աշահա . խայտ :	Ախընթը . հոսանք :
Ալայ . հանդէս :	Ախրո . ախոռ :
Ալէլ հիսապ . թեր- հաշիւ :	Ախպապա . անգղ :
Այլսէվիյէ . ընդհան- րապէս :	Ախտէր . փերեզակ :
Ալստա . պատրաստ :	Ախրէպ . կարիճ :
Ալէֆ . բոց :	Ահէնկ . եղէ . եղանակ :
Ալըլխան . սփռած . ընտել :	Ահէնկ . շինէթ . հան- դէս :
Ալըմիլը ըլլալ . ըն- տելնալ :	Աղ՝ յուկ բանելս . ուուկան :
Ալըտըրմիլը ընել . ընտելցընել :	Աղաճ խավուների . կիտրոն :
	Աղլլ . գամ :
	Աղըրչախ . լիսեռ :

Աճամբի . շինարար . խոս .
անկարծ :
Աճապ .)
Աճապա .) արգետօք :
Աճէմ . սրարսիկ :
Աճէմիստան . պարս-
կաստան :
Ամա . բայց :
Ամուճա . հօրեղբայր :
Ամպար . շտեմարան :
Ամպէր . ամպար :
Ամպէրիյէ . օղիչկ :
Այապ . քծն . սառ :
Այապը դնել . բացը
դնել :
Այախտալ . ընթա-
ցակից :
Այար . հարթակիւն :
Այարթ միչ ընել տե-
ղէն . մուրրցընել :
Այլս . զգաստ :
Այլսնալ . զգաստ
տանալ :

Այի . արջ :
Ային օյին . խոտան :
Այլախճի . հարսա-
նեսց սպասաւոր :
Այ չիչէյի . լուսնա-
ծաղիկ :
Այվա . սերկելիլ :
Այվա թիւյի . ալ-
ուամաղ :
Այրան . մածունի
հարած :
Այրը սէչի . խարու-
թիւն :
Անաճ . աճած :
Անատօրու . տսիա :
Անաֆօռ . ջրդարձ :
Անճախաճա . միայնթէ
Անճախ . կէճողեւա .
հազիւ :
Ան սահաթը . իսկոյն :
Աչ' որ կ'ընէն ծառերու,
կ'աճ պտէ պղոց . պատ-
ուասա :

Աչկփի . խոհանոց :
Աչլս . խաղալու սկիւր .
վէգ :
Աչլս . հէկոմ ժը զար-
շըսաճ . սիրահար :
Աչլս . շէէր . բանաս-
տեղծ :
Աչլըր . չափազանց .
Աչլամիչ ընել . սլառ-
ուաստել :
Աչճի . խոհարար :
Ապլու . եկեղեցի բանե-
լու զսան . առասան :
Առապ . արարացի .
խափչիկ :
Առապա' հեճնեւա .
կառք :
Առապա' բեռն . սայլ .
Առապաճի . կառա-
վար :
Առապխտան . արա-
բիա :
Առը . մեղու :

Առը դօվանը . փեթակ
Առմա . կնիք . դրոշմ :
Առչըն . կանգուն :
Առսըլ . անամօթ :
Ասըլ . բուն . խակ :
Ասըլափնտ . կնդրուկ :
Ասլան . առիւծ :
Ասկէր . ճէնկէ քացող .
զօրք :
Ասկէր . խալապալէն .
բաղամութիւն :
Ասմա . որթ :
Աստառ . ներքնոց :
Ավ . որս :
Ավամիչ ընել . որսալ :
Ավճի . որսորդ :
Ավուճ . ափ :
Ատա . կղզի :
Ատալ . անուանակից :
Ատէթ . սովորութիւն
Ատըմ . քայլ :
Արալթի . ծերպ :
Արայիչ . հանգրէճ :

Արայիչ ընել . հանգ-
րիճել :
Ափալթափալ . խու-
ճապով :

Աֆ . թողուցիւն . նե-
րողուցիւն :
Աֆէրիմ . ապրիս :
Աֆ ընել . ներել :

Ե

Եա . կամ :
Եազըխ . ահա՛ շէրե-
լա . Կեղ . ամարանոց :
Եազմա . դրածոյ :
Եաթախ . անկողին :
Եալը . ծովու . Կեփար .
ծովեզր :
Եալը տուն . ծովե-
զերեայ տուն :
Եալըն խաթ . միակուղ
Եարփար ըլլալ . աղաչել
Եալտըզ . ոսկեջուր :
Եալտըզը . ոսկեզօծ :
Եախա . օձիկ :
Եախը . խարան :
Եախըրթա . վայելու-
թիւն :

Եախըրթալը . վայելուչ
Եախըրթալը . ան-
վայել :
Եախուտ քար . յա-
կինթ :
Եալմա . աւար :
Եազմա ընել . աւարել :
Եազմուրլուխ . ձորձ :
Եամախ . օգնական :
Եամիլուրի . քովընտի :
Եայ . աղեղ :
Եայեան շք . հետեակ
Եայեան (Կալել) . հե-
տիտոս :
Եայըմիլ ըլլալ . տա-
րածուիլ :
Եայլա . հովիտ :

Եայղարա . աղաղակ :
Եայմաճի . մանրավճռ :
Եանաչմա . մակ :
Եանդազ . շատգրուց :
Եանդլը . սխալ :
Եանքէսիճի . քսա-
կահատ :
Եաչմախ . վարչամակ :
Եապանի . վայրենի :
Եապանճի . օտարա-
կան :
Եասախ . արդելք :
Եասախ ընել . ար-
զիլել :
Եասէմի . յասմիկ :
Եալրու . ձառ :
Եատէս . հասան Ռի-
սի . ջինակ :
Եարա . վէրք :
Եարալը . վիրաւոր .
Եարան . ընկեր :
Եարըլ ելլել . մրցիլ :
Եարտըմ . օգնուցիւն

Եարտըմճի . օգնա-
կան .
Եախաղի . ասր :
Եախմա . շինծու :
Եախու . չէնք :
Եախուխ . շար :
Եախրախ . տերև :
Եաֆա . յուպէ :
Եէթիկ . տեղեակ :
Եէթիմ . որք տղայ :
Եէթմիլ . եօթանա-
սուն :
Եէլ . բուք :
Եէլիաղէ . հովահար :
Եէլքէն . առադաստ :
Եէկէն . Կրճ Կղայ .
կամ Եղբօր Կղայ . քեռ-
որդի . կամ Եղբօր-
որդի :
Եէմ՝ Յիւ . Յիւն . Եր-
նայ . Են . կեր ձիու . Են
Եէմէնի . վարչամակ :
Եէմիլ . միրզ :

Եկմիլիս . մսուր :
 Եկնկէ . հօրեղբօր կին
 Եկսիր . դերի :
 Եկտէկ ձիւհետեակ ձի
 Եկտէկճի . նառածիդ :
 Եկրէլմիլ ըլլալ . տե-
 դաւորուիլ :
 Եկրլի ճար . բնիկ :
 Եկրլի քոյ . կամ պրոս-դ
 ընտանի :
 Եկր սըչանը . խլորդ :
 Եըլտըրըմ . կայծակ :
 Եըղն . դէղ :
 Եըպրըս . ջրկիճ :
 Եիւզ պաշի . հարիւ-
 բապետ :
 Եիւզմիլ ըլլալ . ըզալ
 Եիւք . որեղէկ դնելու
 որեւ . անկողնոց :
 Եիւք . բեռ :
 Եիւքլէթմիլ ընել .
 բեռընել :
 Եիւքլէնմիլ ըլլալ .

շալկել :
 Եուլար . պախուրց :
 Եուլաթ . վարսակ :
 Եուսուրճախ . ժան-
 տախտ :
 Եուսրուխ . բռունց :
 Եուսրուխով զարնել .
 բռնցի զարնել :
 Եուլա . բոյն :
 Եուտուտ . ումպ :
 Եուֆ . փուճ :
 Եուֆ ըլլալ փճանալ .
 Եուֆիսա . շօթ :
 Երկու խաթ . կրկնա-
 պատիկ :
 Երկու խաթ՝ հանդերձի
 երկու կաղմածք՝ հան-
 դերձի :
 Երկու խաթ . իբրոս
 շրա որոտած . ինչպէս
 որ Եուղիլը , կասալը ,
 և ըն . երկկուզ :
 Եօլճի . ճամբորդ :

Եօլուղ : անշնորհք :
 Եօլտաչ . ուղեկից :
 Եօխ ըլլալ . ոչնչանալ :
 Եօխուչ զառ 'ի վեր ,
 կամ զառ 'ի վայր :

Եօղուրա . մածուն :
 Եօնդա . տաշեղ :
 Եօնճա . առուպա :
 Եօնուղ ձուկ . դըրին :
 Եօրղան . վերմակ :

Չ

Զաթը . բնականը :
 Զաճկթ . աշխա-
 տանք , կամ ճանճ-
 բութիւն :
 Զահրէ՝ նապքք :
 Զամխ . խէժ :
 Զայ ըլլալ . կորսուիլ :
 Զայիֆ . նիհար :
 Զապթ ընել որեղէն
 ձի քանը . զբաւել :
 Զապթ ընել անհնա-
 շանքը , ևն . զապել :
 Զապիթ . սրահակ :
 Զապուն . վատուծ :
 Զառֆ . սկահակ :
 Զապալը . խղճալի :

Զապղապաթ . կանան-
 չեղէն :
 Զար . խաղալու ոսկոր .
 քուէ :
 Զար . պիւրիւն ճկի պէս
 քարէ կեղև . թա-
 դանթ :
 Զարար . զեն . փլաս :
 Զարարը . փլասակար
 Զարարըզ . անփլաս :
 Զարիֆ . դեղեցիկ .
 քնքուչ :
 Զաֆուա՝ ճարտոս .
 մաղճ :
 Զաֆուա՝ նասառ . նա-
 լախիճ :

Զափուալը . մաղձոտ : Զերգէսլիլ Էնկաձ . տա-
 Զափուան . բրբուս : սլալ :
 Զէհ . բարակ դիծ : Զերգէստէ . բիր :
 Զէհիր . թոյն : Զէրէ . որովհետև :
 Զէհիրէ միշ ընեւ . Զէրպապ . ոսկեթել
 թունաւորել : կերպաս :
 Զէհիրի . թունաւոր : Զէրտալի . ծիրան :
 Զէմպէրէկ . զսպանակ : Զէրտէ . մեղրաթան :
 Զէմպիլ . զամբիւղ : Զէրտէվա . կղնաքիս :
 Զէյթին . ձիթապը- Զէֆըլէնմիշ ըլլալ :
 տուղ : ծաղր ընել :
 Զէյթին եալի . ձէթ : Զըթ . հակառակ :
 Զէյթինի ծառ . ձի- Զըթ երթալ . հակա-
 թենի : ոակիլ :
 Զէնահաթ . արհեստ : Զըթը երթալ . դը-
 Զէնձէֆիլ . կոճա- ժարիլ :
 պըղպեղ : Զըթընա . ընդհակա-
 Զէպէռլահի . սոսկա- ոակն :
 վիթխար : Զընկըռ զընկըռ . դող
 Զէպիլ .) Զըբալիս : սարսուռ :
 Զէպիլձի .) Զընկըռ զընկըռ դո-
 Զէտէլէնմիշ եղած . զալ : կամ դողցը-
 արատաւոր : նել . սարսուրիլ . կամ

սարսուեցընել : սաւոր :
 Զընտան . բանտ : Զիւլիւֆ . խոսկողիք :
 Զընտանձի . բանտա- Զիւմպիւլ . նարդոս :
 պետ : Զիւմրիւթ . զմրուխտ :
 Զըպուն . բաճկոն : Զիւքեամ . հարբուխ :
 Զըբխ . զրահ : Զիֆիր . կորկ :
 Զըռնըխ . զառիկ : Զիֆտ . ձիւթ :
 Զիեան . կորուստ : Զուլում .)
 Զիեանքեար . մըսա- Զուլումաթ .) զրկանք
 սաղործ : Զուռնա . փող :
 Զիլ . բամբիւռ : Զոռ . դժուար :
 Զիյաֆէթ . կոչուք : Զոռ ընել . ստիպել :
 Զինձէֆ . վերջաւոր : Զոռով . ակամայ :
 Զինձիլ . շղթայ : Զոռով թօխուղով .
 Զիննէթ . հանդիսու- բռնութեամբ :
 թիւն : Զոռպա . ասպտամբ :
 Զիննէթլի . հանդի- Զօֆ . այծեայ :

Է

Էդի . այդի : Է . շիանալ . կո-
 Էդիմիշ ըլլալ . Էան Է տըրտուիլ :
 ճզմիլ : Էդիյէթ . չարչարանք :
 Էդիմիշ ըլլալ . Էարտ մը . շարտ մը :

Բթէկ՝ հանրերն՝ քը-
 ղանց :
 Էթէկ՝ քհան . ստո-
 րոտ :
 Էլէմեա . կարծառ :
 Էլմաս . անդամանդ :
 Էլէր . դեսպան :
 Էլպաշի . պարագլուխ
 Էլտիպէն . ձեռնոց :
 Էլմադէ . Գեւորագէ
 Էնլիդէֆք . դրօսասէր
 Էհմալ ընել . յապա-
 ղել :
 Էհմալճի . յապաղկոտ :
 Էճէլ . օրհաս :
 Էմանէթ . աւանդ :
 Է՛յ .) ուստի արդ
 Է՛յ հիմա .)
 Էյ . խարտոց :
 Էյէլէմիլ ընել . խար-
 տել :
 Էյէնթի . խարտուք :
 Էյէր . թէ որ :

Էյէր՝ յեա . թամբ :
 Էյէնճէ . դրօսանք .
 Էյէնմիլ ըլլալ . դրօս-
 նուլ :
 Էյէնթի . խախտւտ .
 Էնիլ եողուչ . դար
 ու վոտ :
 Էնիլտէ . քեռայր :
 Էնիլէլ . արգելք :
 Էնիլէրէկ օճ . իժ :
 Էնիլին . անդուհդ :
 Էնիլինառ . կանկառ :
 Էնիլլարիւ . դաղատիս
 Էնտադէ . Գե . Սըլըն :
 Էնքսէ . ծոծրակ :
 Էնքսէր . բւեռ :
 Էլ . ձե՛քու . նմանը :
 Էլէկ . էլ :
 Էլիկ . սեմ :
 Էլիկեարէ . յայտնի :
 Էլիլին ձի . վաղուկ ձի :
 Էլիլմիլ օւէճի . մորդ :
 Էլիլտի . յախտեան :

Էլիրմիլ ըլլալ . կատ-
 ղիլ :
 Էլիրթմիլ ընել . կատ-
 ղեցընել :
 Էսկիճի . հին ու մի քա-
 ներ առնող ծախող .
 հնազաճառ :
 Էսկիճի . հին ու մի քա-
 նալեքող . հնակար-
 կատ :
 Էսմէր . թուխ :
 Էսնաֆ . համար .
 ուեստք :
 Էվսատ . միջակ :
 Էվրիլտէ . դդմաճ .
 Էտէպսիդ . անամթթ :
 Էտիրնէ . անդրիա-
 նուպօլիս :
 Էտիրնեցի . անդրիա-
 նուպօլեցի :
 Էտնա . ստորին :
 Էրէյլի . հերակիլա :
 Էրթէսի օրը . հետեւ

եալ օրը :
 Էրկէն . Գե . Սըապ :
 Էրքէկ . որձ :
 Էւել . աւելի :
 Էքիզ . երկուորեակ :
 Էքին . ցան :
 Էքինճի . մշակ :
 Էքլէմիլ ընել . կցել :
 Էքմէքճի . հացագործ
 Էօղ . շառն , եղբայր ,
 ևն . հարազատ :
 Էօղէնիի . ասպանդակ
 Էօղէնմիլ ըլլալ . ճար-
 տարել :
 Էօլէֆի . թուղակ :
 Էօլիւմ . մահ :
 Էօմիւր . կեանք :
 Էօտ . լեղի :
 Էօտ աղլաճը . հաքուէ :
 Էօրդիւրիւմ . կարին :
 Էօրիւմճէկ . սարդե-
 ոստայն :
 Էօրս . սալ :

Էօրսէլէմիւ ընել .	Էօրքէլէնմիւ ըլլալ .
չարչրկել . կամ ճը-	բարիանալ :
մըռքըտել :	Էօքիւզ . եղ :
Էօրտէկ . բաղ :	Էօքիւր էօքիւր լալ .
Էօրքէ . բարիութիւն	հեկեկալ :
Էօրքէ եղել . բարիա-	Էօքսէ . ոստղ :
նալ :	Էօքսիւզ . որբ :

Ը

Ըլրճախ . դաղջ :	Ըռայէ . հոլատակ :
Ըլլիս . ցեղ :	Ըռայէթ . որեւ Ըռաղ-
Ըղրըպ' յո-կ Բանելո-	պէթ :
ուուկան :	Ըռաստ . ուղղան . յա-
Ըպլըխ . կորած էօրեղ .	ջող :
որճատ :	Ըռաստ դալ . պա-
Ըռախամ . թուադիր :	տահիլ :
Ըռախի . օղի .	Ըռաստըխ . սնդոյր :
Ըռահաթ . հանդիստ :	Ըռաստ կէլէ . ըստ
Ըռահաթսըղ . ան-	պատահման :
հանդիստ :	Ըռապլէնտ . խաշնդեղ :
Ըռահտ . որեւ Ըռէղէ :	Ըռատէթ . կամք :
Ըռաղպէթ . յար-	Ըռաֆ . դարակ :
դանը :	Ըռաֆատան . թեր-

խաչ հաւկիթ :	պանէրի , ևն . մանրոց :
Ըռզ . հիճապ . երեսի	Ըռէչէլ . քաղցրաւենի
ջուր :	Ըռէսիմ . նկարագիր :
Ըռզ . նսմաս . անձ-	Ըռըխտըմ հալխ .
նական պատիւ :	խուռն բազմութիւն
Ըռզ էչիլ . անձին	Ըռըվաթ . կաշառք :
պատիւը ճանչող :	Ըռըսվայ ըլլալ , կամ
Ըռսըղ . որեւ Սռսըղ :	ընել . որեւ Ըռէղիլ
Ըռէղէ . ծղխնի :	ըլլալ , կամ ընել :
Ըռէղիլ ըլլալ , կամ	Ըռդատ . որեւ Ըռէնչ-
ընել . խայտառակիլ	պէր :
կամ խայտառակել :	Ըտըղան . եղիճ :
Ըռէհին . գրաւ :	Ըտըխ շալէլ . սուլէլ :
Ըռէ յիղ' նասոս . նա-	Ըսկառա . կասկարայ :
ւապետ :	Ըսպաննախօ . չոմին :
Ըռէնկ . գոյն :	Ըտտախօղ . խեցդե-
Ըռէնչպէր . բանւոր :	տին :
Ըռէնաէ' որախիլ ,	Ըտտամուլ . կստան-
իւրաքի , ևն . քերանք :	դնուպօլիս :
Ըռէնաէ' իրաւիլ ,	Ըտտըսխուեա . ոտորէ :

Թ

Թագէ՛ . Թարմ՛ :
 Թագէ՛լէ՛մի՛ւ ըն՛ել . նո՛ւ
 րող՛ ել :
 Թագէ՛նէ՛ . կնդնոց :
 Թագի՛ . շնն . բարակ :
 Թագի՛ր . յանդիմա՛
 նութիւն :
 Թաթար . սուրհանա՛
 դակ :
 Թալան . կողոպուտ :
 Թալան ըն՛ել կողոպուտ՛
 տել :
 Թալաշ . Գեօ Նոնդա :
 Թալէ՛հ . բախդ :
 Թալէ՛հի . բախդաւոր :
 Թալէ՛հսի . անբախդ :
 Թալիան . իտալացի :
 Թալիանճա . իտալեւ
 րէն :
 Թալիմ . կրթութիւն :
 Թախէ՛թ . ուժ :

Թախըմ . կազմածք :
 Թախըլա դառնալ .
 ճախրել :
 Թախլիթ . նմանու
 թիւն :
 Թախլիթը ըն՛ել . Գեօ
 Պրէնմիւ ըլլալ :
 Թախլիթճի . ծաղրա
 ծու :
 Թախտ . աթու :
 Թախտապիթի . մլուկ
 Թախտրափան . գա
 հաւորակ :
 Թահմին . կարծիք :
 Թահմին ըն՛ել . կար
 ծիք ըն՛ել . կամ կար
 ծել :
 Թահմ . Թագ :
 Թամահ . ազահու
 թիւն :
 Թամահքար . ազահ :

Թամամ . ամբողջ .
 Թայ . յիս . յագ . քու
 ռակ ձիու :
 Թային . ոռճիկ :
 Թայֆա՛ նառն . նա
 ւաստի :
 Թաշ կ'վի՛ մարտիկ , Լն .
 ակնակապիւն :
 Թաշըխ՛ հառն . քար
 ճիկ :
 Թապախ . պնակ :
 Թապեա . պատնէշ :
 Թապլլլթ . բնու
 թիւն :
 Թապլա . ճի . Թակաղ
 Թապլա . պղտի . ախտ
 Թապուռ . գունդ :
 Թառա . արտ :
 Թաս . Բան իմեռնա
 ման . սկահ :
 Թաս՛ Բիսն . սկաւա
 ռակ :
 Թասա . հող :

Թասլախ . յանն կողմնէ
 անկերպարան :
 Թասլախ . շնն-եւ
 Բանի . նախատիպը :
 Թափա . տապակ :
 Թափան . առաստաղ :
 Թափլու . նարտ :
 Թափլան . նապաստակ
 Թափուղ խուշի . սի
 րամարգ :
 Թարապխանա . փո
 ղերանոց :
 Թարգ . կերպ :
 Թափա . խցան :
 Թաքիքէ . ըրպէ :
 Թէգ . շուտ :
 Թէգէկ . թրիք :
 Թէգիկ . արտօրցող :
 Թէգկեահ . գործա
 րան :
 Թէգկեահտար . սեղա
 նաւոր :
 Թէգպէհ . համրիկ :

Թէ թիկ . մէտ :
 Թէ լէֆ . վատնում :
 Թէ լէֆ ընել . վաա-
 նել :
 Թէ լթիկ . մնացորդ :
 Թէ լլալ . պատուով ծա-
 նուցում մը ընող . մու-
 նետիկ :
 Թէ լլալ . վաճառական .
 ներս . միջնորդ :
 Թէ լլիս . խարդախ :
 Թէ լֆէ . մրուր :
 Թէ հլիզ . սրահ :
 Թէ հլիքէ . վտանգ :
 Թէ հլիքէ լի . վտան-
 գաւոր :
 Թէ հլիքէ սիզ . անվը-
 տանգ :
 Թէ ճէ միլլէթ . կահ
 կարասիք :
 Թէ ճկէրէ . պատղա-
 րակ :
 Թէ մէլ . հիմ :

Թէ մէլիզ . անհիմ :
 Թէ մէսիկ . մուրհակ :
 Թէ մըղցընել . մաքրել :
 Թէ միզ . մաքուր :
 Թէ միզքեար . մաք-
 րասէր :
 Թէ մալէ . ծոյլ :
 Թէ մալէ հ . պատուէր :
 Թէ մալէքի . ծխախոտ :
 Թէ մրէյի . որքիւն :
 Թէ յղէ . մօրաքոյր :
 Թէ նէքէ . երկըթէ
 թիթեղ :
 Թէ նթէ . հովանի :
 Թէ նհա . անամբոս :
 Թէ նճիրէ . սան :
 Թէ նարիզ . առողջ :
 Թէ պտիլ . կերպարանք :
 Թէ պտիլ . ծպտեալ :
 Թէ պտիլ ըլլալ . բանի
 մը փոխելը . փոխուիլ :
 Թէ ռաթուռ . խստա-
 րան :

Թէ ռիկ . օդ :
 Թէ սէլլի . մխիթա-
 րանք :
 Թէ սէլլի տալ . մխի-
 թարեւ :
 Թէ սիլմընել . յանձնել
 Թէ սկէրէ . տոմսակ :
 Թէ ստէ . տրցակ :
 Թէ ստի . կուժ :
 Թէ ստիմէլ . անձեռոց :
 Թէ վէքէլլի . անխոր-
 հըրդաբար :
 Թէ տարիք . պատրաս-
 տութիւն :
 Թէ տարիք ընել .
 պատրաստել :
 Թէ տարիք տեսնել .
 պատրաստուիլ :
 Թէ րաղի . կշիռ :
 Թէ րղի . դերձակ :
 Թէ րէ եաղի . կարագ :
 Թէ րէ ճէ . աստիճան :
 Թէ րէ նտաղ . ոտնու-
 ղ կեստուն :

շարժող . զգոյշ :
 Թէ րճիման . թարգ-
 ման :
 Թէ րպլլյէ . մարդու
 մարդավարութիւն :
 Թէ րպլլյէ . կերակուրի .
 համեմ :
 Թէ րս . ներհակ կողմ :
 Թէ րսխանա . նաւա-
 րան :
 Թէ փէ . զաղաթ :
 Թէ փէլլէլլէ . լեփլեցուն
 Թէ փսի . սկուտող :
 Թէ ք . անդոյզ :
 Թէ ք . միայն թէ . զօ
 մեռնելու յօշարեցան ,
 միայն թէ կոնց եք-
 կըրպագոմիտն չ'ընեն :
 Թէ քէռլէկ . անիւ ,
 Թէ քէռ մէքէռ . թա-
 ւաղլոր :
 Թէ քիթ տաղի . Հռե-
 ղ կեստուն :

12001
 863
 49

Թէքլիֆ • առաջար-
կութիւնք :
Թէքլիֆսիզ . մտերիմ :
Թէքմէ . աքացի :
Թէքմէ զարնել . ա-
քացել :
Թէքնէ . տաշտ :
Թէքրար . կրկին :
Թէօհմէթ . յանցանք :
Թէօհմէթլի . յանցա-
ւոր :
Թէֆ . դասի :
Թէֆթիլ . քննութիւն
Թէֆթիլ ընել . քննել :
Թէֆնէ . դարնի :
Թըլըսըմ . յուսութք :
Թըլսամ . քեւ թափա :
Թիթիլ . ցասկոտ :
Թիլքի . աղուէս :
Թիմար . պէտ :
Թիմար ընել . պէտ
ընել :
Թիմարխանա . յիմա-

րանոց :
Թիրեաքի . քեւ թի-
թիլ :
Թիւթիւն . մուխ .
կամ ծուխ :
Թիւթիւն՝ Խօշլու . ծը-
խսխոտ :
Թիւթիւն չուպուխի .
ծխափայտ :
Թիւթսիւ . ծխում :
Թիւյ՝ Խոշի . փետուր .
Թիւյ . Բարակ մաշ :
աղուամազ :
Թիւյլիւ . մազոտ :
Թիւյսիւզ . անմազ :
Թիւուլիւ թիւուլիւ .
կերպ կերպ :
Թիւրիւտիւ . աւազակ
Թիւֆէնկ . հրացան :
Թիֆլիզ . տիֆլիս :
Թիֆտիկ . ծուատ :
Թութամ . ծաղիկ կա-
պոց . փունջ :

Թութարըլ . վերնու-
տութիւն :
Թութարըլըլ . վեր-
նոտ :
Թութխալ . սոսինձ :
Թուղա . աղիւս :
Թունա . քեֆի զեւ .
նաւէ . դանուբ :
Թունուզ . կարթա-
զինէ :
Թուսնա . կուսնկ :
Թուսչի . թթուուտ :
Թուսուսնձ . նարինջ :
Թուսի . բողկ :
Թուրֆանտա . Երա-
խայրէք :
Թուամիա ընել . փո-
խանակել :
Թուալ ըլլալ . կամ
ընել . ածիլուիլ . ա-
ծիլել :
Թու . փոշի :
Թուղուխ . զանկապան

Թօխա . աղիս :
Թօխաթ . շահա . ապ-
տակ :
Թօխաթ . քաղաքի ա-
նան . Եւգոկիա :
Թօխմախ . թակ :
Թօխում . սերմ :
Թօսիուխ . կոճղ :
Թօնօզ . քարուկիր
կամար :
Թօութօփ . կճկտած :
Թօսուսն . կոշի . քոյ
յաք . ցուլ :
Թօսուսն . կտրիճ . ա-
ռոյք :
Թօսպաղի . կրիպ :
Թօփ . զեկ քեղ ծաղղըր-
ուած . ամփոփ :
Թօփ ընել . զեկ քեղ
ծաղղըրել . ամփոփել :
Թօփ . արոց խաղալիկ
զեկ . քնալի :
Թօփ՝ կէտիլէ նեփելա .

Թնդանօթ :
 Թօփ մը բան, պուրակ
 Թօփալ . կաղ :
 Թօփալ Թօփալ կաղն
 'ի կաղը :

Թօփլու . դնդասեղ :
 Թօփճի . ումբածիգ :
 Թօփուզ . լախտ :
 Թօփուխ . ոտքի կոճ :

Ի

Իշ . հետք :
 Իզան . Գեթ Թէրպլյէ՝
 Զարդոս :
 Իզանը . մտրդավար :
 Իզանսըզ . տմարդի :
 Իզանսըզութիւն տը-
 մարդութիւն :
 Իդին . հրաման :
 Իզմիր . զմիւռնիա :
 Իզնիմիտ . նիկոմիդա :
 Իզսիզ Գեզ . անշէն :
 Իլաճ . դեղ :
 Իլիկ՝ ոսկորէ . ծուծ :
 Իլիկ՝ ճանելա . իլ :
 Իլիման . ծովածոց :
 Իլիմանըխ . հան-

դարտ :
 Իլիմոն . լեմոն :
 Իլինթի . շուլլալ :
 Իլլիմիլլալ . կռուելը
 Իլլէ . մանաւանդ :
 Իլհախ . հաղորդ . կամ
 հաղորդակից :
 Իլհախութիւն . հա-
 ղորդակցութիւն :
 Իլլէկ . խեղդկապ :
 Իլտիզալը . հարկա-
 ւոր :
 Իլրար . խոստովա-
 նութիւն :
 Իլրար ընել . խոստո-
 վանիլ :

Իճատ . գիւտ :
 Իճատ ընել . հնարել :
 Իմամ . ժողովրդա-
 պետ տաճկաց :
 Իմզա . ստորագրու-
 թիւն :
 Իմզա դնել . ստո-
 րագրել :
 Իմտատ . օգնութիւն :
 Իմտատ ընել . օգնել :
 Իմտատ ընող . օգ-
 նական :
 Իմտատի հասնիլ . օգ-
 նութեան հասնիլ :
 Իյնէլիկ . սաղանոց :
 Իյտէ . վշատ :
 Ինատ . կամակորու-
 թիւն :
 Ինատճի . կամակոր :
 Ինկիլթէոս . անդ-
 ղիա :
 Ինկիլիզ . անդղիացի :
 Ինճիր . թուզ :

Ինճիրի ծառ . թղենի :
 Ի՛նչ թարղ . ի՛նչպէս :
 Ի՛նչ խլտար . ո՛րչափ
 Ինսանիլթիթ . մարդ-
 կութիւն :
 Ինսաֆ . գութ :
 Ինսաֆսըզ . անդութ
 Ինքեար ընել . ուրա-
 նալ :
 Իլալլահ . Աստուծով :
 Իլարէթ .) ակնարկու-
 Իշմար .) թիւն :
 Իլլէմէ . բանուած :
 Իլկէմպէ . քաղիթ :
 Իլկիլ . կասկած :
 Իլկիլ ընել . կասկա-
 ծիլ :
 Իլկիլզար . դործօն-
 եայ :
 Իլճի . բանուոր :
 Իլտահ . ախորժակ :
 Իլտէ . ահա :
 Իպիկ Իբրօզէ կամ հոսոս

կատար :
 Իպրէթ . օրինակ :
 Իս . մուր :
 Իսկէլէ . նաւազան .
 գիստ :
 Իսկէմրի՝ նստելու .
 նստարան :
 Իսկէմրի՝ զրան բան դը-
 նելու . պատուան-
 դան :
 Իսկէնճէ . տես էլ զի-
 յէթ :
 Իսպաթ . ապացոյց :
 Իստիֆ . կարգով
 շարք :
 Իստիֆ ընել . կար-
 գով շարել :
 Իսրաֆ ընել . մտնել :
 Իսրաֆճի . մտնող :
 Իրիճա . աղաչանք :
 Իրին . թարախ :
 Իւզնիւկ . հիւանդու-
 թեան կրկնութիւն :

Իւթիւ . արդուկ :
 Իւթիւլէմիլ ընել ար-
 դակել :
 Իւշէնմիլ ըլլալ . դան-
 դաղիլ :
 Իւշիւնճի . երրորդ :
 Իւսկիւտար . խրիսու-
 պօլիս :
 Իւստիւն . գերազանց
 Իւստիւ պէճ . սպի-
 տակ :
 Իւստիւլիւ . խծուծ :
 Իւվէզ . սին :
 Իւրիւշան . պայծառ :
 Իւրքմիլ ըլլալ . խրտիլ :
 Իվիկ . մետաքս :
 Իքէն . երբոր .
 շրջանակ խօսելիքն ,
 երկնայիքն . երբոր կը
 խօսէ , երբոր կ'երկար :
 Իքիւնճի . երկրորդ :
 Իքիտէ պիրտէ . ստէպ
 ստէպ :

Իքրահ ընել . գանիլ :
 Իքրամ . պատիւ :
 Իֆտիրա . զրպար-
 տութիւն :

Իֆտիրա ընել . զը-
 պարտել :
 Իֆտիրաճի . զրպար-
 տիլ :

Լ

Լալէ . կակալ :
 Լախա . բաժին :
 Լախրուտը . խօսք :
 Լախրուտը ընել . խօ-
 սիլ :
 Լահանա . կաղամբ :
 Լաղապ . մականուն :
 Լաղըմ . ական :
 Լաղըմ բանալ . ական
 բանալ :
 Լտճիվէրտ . երկնա-
 զոյն :
 Լամպա . զամպար :
 Լայըխ . արժան :
 Լայըխ ըլլալ . արժա-
 նի ըլլալ :
 Լափա . թանճրաթան

Լաքին . բոյց :
 Լաֆ ընել . քե՛ւ լա-
 խըրտը ընել :
 Լաֆազան . շատա-
 խօս :
 Լեօք . կնքամոմ :
 Լեօքիւն . լոկոն :
 Լէ՛հիմ . մոծուցք :
 Լէ յէն . կոնք :
 Լէ յիկ . արագիլ :
 Լէնիկո . սկաւառակ
 Լէշ . դի :
 Լէպլէպի . մուրկ սիս-
 ոան :
 Լէքէ . արատ . բիծ :
 Լէքէլի . արատաւոր :
 Լէքէսիզ . անարատ :

Լէօսպէթ . ԿԵՍ Նէօ .
 պէթ :
 Լիւլէ . տինեակ :
 Լօխմա . զնտաղ :

Լօխում . կտապ :
 Լօհուսա . ծննդական
 Լօտոս . հարաւային
 հով :

Խ

Խաղ . սազ :
 Խաղան . կաթսայ :
 Խաղէզ . մետաքսա-
 վաճառ :
 Խաղէպ . պատուհաս :
 Խաղըր . ցից :
 Խաղմա . բրիչ :
 Խաղնա . մալ սրակ .
 զանձ :
 Խաղնա . մալի սրիի տեղ
 զանձատուն :
 Խաղնա՝ ջր-բէ . ջրը-
 շեզը :
 Խաղնատար . զան-
 ձապետ :
 Խաթ՝ լալի խոզիկ ,
 ևն . կուղ :

Խաթ՝ ԿԵՍ . դատիկուն :
 Խաթայրֆ . հերմաճ :
 Խաթար՝ ԿԵՍ . խոռ-
 նայի , ևն . երամ :
 Խաթեր համար . 'ի
 շնորհուկս :
 Խաթըս . Գալիս . ջրի
 Խաթըսճի . ջրեպան :
 Խաթմէր . բարդ :
 Խաթրան . զաղի խէփ
 Խաթրը խօշ ընել .
 հաճեցընել :
 Խաթրը մնալ տրտմիլ :
 Խաթրը չի նայելով .
 անաչառ :
 Խաթրին զպլիլ .
 տրամեցընել :

Խալայ . կլայեկ :
 Խալայըր . աղախին :
 Խալայը . կլայեկած :
 Խալապալըր . բաղ-
 մութիւն :
 Խալաֆաթ . կարա-
 ծեփ :
 Խալէ . պարիսպ :
 Խալէմ . գրիչ :
 Խալէմ թրաշ չախու .
 զվելին :
 Խալէմով բան մը փո-
 ըել . փորագրել :
 Խալըսիլ . Գալիս . լա-
 աղատիլ :
 Խալըսիլ ելըշիլ . ա-
 լարտիլ , կամ աւար-
 տել :
 Խալի . գորգ :
 Խալիպ . կաղապար :
 Խալիօն . մեծ նաւ :
 Խալլ ընել . բովել :
 Խալխան . վահան :

Խալճի . բովիչ :
 Խալչա . աղդր :
 Խալպ սրակ , ևն . կեղծ
 Խալպաղան . դրամա-
 նենդ :
 Խալտըրմ . մայթ :
 Խալֆա . վարդիբի + ոճ
 Բանու . ճարտարակ :
 Խալֆա՝ Եսֆուլի .
 ճարտարապետ :
 Խալֆա՝ Գալիս .
 համարատես :
 Խախմաճի . գոգիչ :
 Խախվէ՝ խօշու . սուրճ
 Խախվէ . խոռուշ .
 սրճարան :
 Խախվէ խաթը . նա-
 խաճաշիկ :
 Խամ . խակ :
 Խամ էլմա , ևն . կեղծ
 սրահանդ , ևն :
 Խամաղ . մատնիչ :
 Խամալմիլ ըլլալ .

խըտղըտիլ :
 Խամզել . մտտնել :
 Խամին ընել . խորել :
 Խամիլ . եղէդ :
 Խամ խասապէթ . հոդ .
 մնատանջութիւն :
 Խամուրսուդ . բաղարջ
 Խամուրսուդ պոյրա-
 մը . պասեք :
 Խամի . խարազան :
 Խամպուռ . սապա-
 տողն :
 Խայ . միրիկ :
 Խայա . ապառաժ :
 Խայալըխ . ապառա-
 ժուտ :
 Խայըխ . նաւակ :
 Խայըխճի . նաւալար :
 Խայըրմիլ ընել . հո-
 զալ . խնամել :
 Խայթան . ժապաւէն
 Խայիլ ըլլալ . հաճիլ :
 Խայիլ . փոխ :

Խայխի . ճիրան :
 Խայզան քար . սալա-
 քար :
 Խայղը . զըրազմունք :
 Խայմախ . սեր :
 Խայմիլ ըլլալ . սահիլ :
 Խայնաթմիլ ընել .
 եռացընել :
 Խայսլ ըլլալ . կորսուիլ
 Խայսլ ընել . կորսըն-
 ցընել :
 Խայսէրի . կեսարիա :
 Խայսէրցի . կեսարացի
 Խայտըրտխ . սահրիճ :
 Խայտըրմիլ ընել . սա-
 հեցընել :
 Խայրէթ . ջանք :
 Խայրէթ ընել . ջանալ :
 Խայրէթի . ջանասէր
 Խայրի . ալ . զօ . Խայրե-
 շիճ ընել . ալ զօճ ընել :
 Խայրի . զատ . զօ . +ենե-
 խայրի քարեկամ շո-

նիճ . +ենե զատ քա-
 րեկամ շոանիճ :
 Խայրի . ուրիշ . զօ .
 խայրի կերակոր ֆը
 քեր : Ուրիշ կերակոր
 ֆը քեր :
 Խան : պանդուկ :
 Խանաթա . ստոման :
 Խանոհաթ ընել .
 գոհ ըլլալ :
 Խանատ' ընդունի . թե-
 Խանատ' որչապէ , նա-
 փեղկ :
 Խանատը . թեւաւոր :
 Խանէ . ընակարան :
 Խանթար . քանիսոր .
 կլոսորդ :
 Խանթար մը . մէկ
 կենդինար :
 Խանդալ . պարոյր :
 Խանդալ խանդալ ըլ-
 ըսլ , կամ ընել . պա-
 րուրիլ , կամ պա-

րուրել :
 Խանճա . ճանկ :
 Խանճի . պանդուկա-
 պետ :
 Խանջէր . դաշոյն :
 Խանտիլ . կանթեղ :
 Խաշաղը . քերոց :
 Խաշտա . խաշու :
 Խաշխաշ . մեկոն :
 Խաշղըն . փախտա-
 կան :
 Խապա կերակոր , նա-
 հասարակ :
 Խապա յաք . հատտ :
 Խապա . ծարր . կոշտ :
 Խապալա . սակ :
 Խապահաթ . յան-
 ցանք :
 Խապահաթը . յան-
 ցաւոր :
 Խապառալը . պալա-
 րակապ :
 Խապառալի . ըլլալ .

ուսիլ :
 Խապար . լուր :
 Խապար չունիմ . ծա-
 նօթութիւն չունիմ :
 Խապար տալ . լուր
 տալ :
 Խապրղ . քրե քիւրե .
 որովայնի պնդու-
 թիւն :
 Խապիլ . կարելի :
 Խապիլ է . կարելի է :
 Խապիլ չէ . անկա-
 րելի է :
 Խապ խաճախ . անօթ
 ու կահք :
 Խապուլ . ընդունելի :
 Խապուլ ընել . ըն-
 դունել :
 Խապուլ ըլլալ . ըն-
 դունելի ըլլալ :
 Խապուխ . կեղև :
 Խապուղա . կող :
 Խապու . ցոճոճ էրկեր .

ցամաք :
 Խառա եել . հողմու-
 ուուցիկ :
 Խառտ թափուխ .
 սարեակ :
 Խառախաչ . մրայօն :
 Խառախուչ . արծիւ :
 Խառաճ . հարկ :
 Խառաճ տուող . հար-
 կատու :
 Խառանֆիլ . մեխակ :
 Խառաչալը . դժնիկ :
 Խառապ . աւեր :
 Խառա պաթախ . հո-
 դամաղ :
 Խառա սէփտա . սե-
 լամաղձ :
 Խառա սէփտալը .
 սեւամաղձոտ :
 Խառա քիւնկիւկ .
 ստալխ :
 Խառբուղ . ձմերուկ :
 Խառընճա . մրջիւն :

Խառըլ . թիղ :
 Խառթ . դահ :
 Խառղա . աղուալ :
 Խառմախառըլ . խառ-
 նիխուռն :
 Խառնախսի . քառն
 աղբուղ . փոր ցալ :
 Խաս (աւէ , աքթալ ,
 ևն) . զուտ :
 Խաս հաջ . գերմակ :
 Խասապ . մնագործ :
 Խասէմ . բաժանարար
 Խասէփթ . հող , կաճ
 մտմտուք :
 Խասրխ . երանք :
 Խասխաթի . անշարժ :
 Խասխաթի ըլլալ .
 անշարժ կենալ :
 Խասիլ ընել . նեղ-
 ցընել :
 Խասնախ . շրճանակ :
 Խավ . քուլիքնիկ ,
 լուցկիք :

Խավ շախայի , խաթի-
 Ֆէյի , ևն . թաւ :
 Խավալ . հովուական
 սրինգ :
 Խավախ . ծառ է . կա-
 ղամախ :
 Խավանօղ . բղուղ :
 Խավի . պինտ :
 Խավ ընել . պայման
 ընել :
 Խավուխ . խոյր :
 Խավուբմա . խոր-
 վածոյ :
 Խավուբմիլ ընել .
 խորվել :
 Խատապէլա . փոր-
 ձանք պատուհաս :
 Խատէխ . գաւաթ :
 Խատէմ . բարեբաս-
 տութիւն :
 Խատէփի . բարեբաս-
 տիկ :
 Խատէմիղ . չարա-

բատրիկ :

Խատի . դատաւոր :
 Խառնիֆէ . թաւիչ :
 Խարար . քուրճ :
 Խարարմիչ ըլլալ .
 մթննալ :
 Խարէզ . ոխ :
 Խարէք . չափաւոր :
 Խարիպ . պանդուխտ .
 աղքատ :
 Խարճ . ծախք :
 Խարճ ընել . ծախք
 ընել :
 Խափայթ միչ ընել .
 փակել :
 Խափախ . խուփ . կա-
 չիարիչ :
 Խափանճա . ախանաս :
 Խափանմիչ ըլլալ .
 փակուիլ :
 Խափրամա՝ տէրով ար-
 ծախով , ևն . սրտած :
 Խափրամա՝ պարի :

կողմանոց :

Խափլան . ինճ :
 Խափմիչ ընել . խելք
 Խափուճի . դռնապան
 Խափտան . նաւապետ
 Խափտան փաշա . ծո-
 վակալ :
 Խաֆա . գաղաթ :
 Խաֆէս՝ ֆէնճիքէ , ևն .
 վանդակ :
 Խաֆիլ . յանկարծ :
 Խաֆիլտէն . յան-
 կարծակի :
 Խըզ . ուժ :
 Խըզախ . սահնակ :
 Խըզամուխ . վար-
 դախտ :
 Խըզըլ . կարծրագոյն :
 Խըզըլճըխ . չում :
 Խըզլար աղասի . ներ-
 քինապետ :
 Խըզղըն . ջերմաջերմ :
 Խըզմէթ . ծառայու-

թիւն :

Խըզմէթ . քեար . ծա-
 ույ :
 Խէր . բարի :
 Խըթ . հազուադիւտ
 Խըթլըխ . սով :
 Խըլափուզ . առաջ-
 նորդ :
 Խըլըխ . կերպարան :
 Խըլըճ . սուսեր :
 Խըլընմիչ ըլլող . շող-
 քորթ :
 Խըլըֆ . պահպանակ :
 Խըլչըխ . քիստ :
 Խըմըտաթմիչ ընել ,
 կամ ըլլալ . շարժել ,
 կամ շարժիլ :
 Խըմիլըմ . ոնգախօս :
 Խըյամէթ . աղմուկ :
 Խըյար . վարունկ :
 Խըյաֆէթ . Խե՝ խը-
 լըխ :
 Խըյը . եզերք :

Խըյմա . մսի կտիտ :
 Խըյմէթ . յարդ :
 Խըյմիչ ընել . չըխը-
 նայել :
 Խըն . պատեան :
 Խընճախընճ . բազ-
 մախուռն :
 Խըննապ . կանեփի :
 Խըչա . զօրանոց :
 Խըչտ . աչտէ :
 Խըչ՝ նաւա . խելք :
 Խըռ . լեռ . դաշտ :
 Խըռա . Խե՝ . Զայիֆ .
 և Զապուն :
 Խըռաղի . եղեսամ :
 Խըռթլախ . խոչակ :
 Խըռլանդըճ . ծիծեռ .
 նիկ :
 Խըռխտ . ամղան :
 Խըռխայախ . գեռնիճ
 Խըռխըռ . խոռովու-
 թիւն :
 Խըռղըն . ջարդ :

Խըռմըզ • որդան
կարմիր :

Խըռպա • հաղաղակ :

Խըռպաճ • արջառաջիլ

Խըռփմիչ ընեւ • կըտ-
րեւ • խուզեւ :

Խըսաճ • քըցան :

Խըսըմ • աղգական :

Խըսիր • վահաթ :

Խըսխանճ • նախանճ :

Խըսխըվրախ • պրկած :

Խըսրախ • մատակ ճի :

Խըվըլճըմ • կայծ :

Խըվըրճըխ մազ • դան-
դուր :

Խըվրախ • որորուն :

Խըտար • չափ • զք •
ասխըտար • այսչափ :

աղխըտար • այդչափ
անխըտար • այնչափ :

Խուզի • դառն :

Խուզդուն սե • խիտ
սե :

Խուլթի • սուփի :

Խուլաճ • գրկաչափ :

Խուլէ • աշտարակ :

Խուլիպա • խրճիթ :

Խուլանմիչ ըլլալ •
գործածեւ :

Խուլուխ • պահակ :

Խուլի • կանթ :

Խում • աւաղ :

Խումաչ • կերպաս :

Խումըուխ •)
Խումնալ •) աւազուտ

Խումրալ • չէկ :

Խումրի • տատրակ :

Խույ • Խապէթ • բարք :

Խույ • Խախարէ • վեր-
նտուլթիւն :

Խույումճի • ոսկերիչ :

Խույսուզ • չարաբարոյ

Խունի • ձագառ :

Խունտախի լաթեր •
խանձարուրք :

Խունտախ չօճուխ •

խանձարապատ տը-
ղայ :

Խունտուռայ • ոտից
աման :

Խուշ • թուջուն :

Խուշանմիչ ըլլալ քէշ-
աբաւ, ևն • սիա •
ծանիլ :

Խուշանմիչ ըլլալ քօթի,
խըլճ, ևն • մէջքը
գօտի կապեւ • թուր
կապեւ :

Խուպաթ • կոպիա :

Խուպպէ • գմբէթ :

Խուպպէլի • գմբէթա-
ւոր :

Խուպուռ • խողովակ :

Խուռմա • արմաւ :

Խուռմայի ծառ • ար-
մաւենի :

Խուռմիչ ընեւ շէնճ,
և սար շման • կազ-
մեւ • յօրինեւ :

Խուռմիչ ընեւ սահ-
լը • լարեւ :

Խուռմիչ ընեւ շարա-
կանգնեւ :

Խուռմիչ ընեւ • Խուռ-
մարաւ • կիրքով մտ-
մտալ • միտքը դնեւ :

Խուռնա • աւազան :

Խուռչին • կապար :

Խուռչին՝ Բէ-Ֆէնիէ •
դնտակ :

Խուռուլու • կաղմ :

Խուռում • ձանձախա-
րիթ :

Խուռունթու • մտա-
տանջութիւն :

Խուռուշ • դահնկան :

Խուռպան • զոհ :

Խուռպան պայրամի •
զոհագործութեան
տօն :

Խուռպթ • օտար եր-
կիր :

Խոռոպէթութիւն
 պանդխտութիւն :
 Խոռոսախ՝ հաւա-
 կտնառք :
 Խոռոսանա . հէնք :
 Խոռոտ . քաղան զնէ :
 Գայլ :
 Խոռոտա . մանրորք :
 Խոռոտութաւ . ջարդ-
 սեբութի :
 Խարըզ . կիպրոս :
 Խօզալախ . խոզակ :
 Խօլ՝ գաղթիներու . պա-
 հակի դունդ :
 Խօլայ . դիւրին :
 Խօլան՝ մէջէ կապելու .
 կամար :
 Խօլան՝ շէն . թամբա-
 կալ :
 Խօլթութի . անութ :
 Խօլի գոն . մոյգ :
 Խօլուլիլ ըլլալ . արա-
 ղէ ըլլալ մարտի . սլը-

նուլ :
 Խօյունճէպի . գրպան :
 Խօնախ . մէջ րոտն .
 ապարան :
 Խօնախ . ճամբորդնե-
 ընէ իջնալու րէշ .
 իջեան :
 Խօնճ . սրունք :
 Խօնաիլ ըլլալ . օթե-
 լանել :
 Խօնուլիլ ըլլալ . կե-
 նակցիլ :
 Խօնչա . կոկոն :
 Խօշափ . չամչարակ :
 Խօշը դալ . ախորժեկ :
 Խօշութ . գոհ :
 Խօշ պէշ ընել . րէն
 խօնուլիլ ըլլալ :
 Խօշ . խոյ :
 Խօթթում . Ֆէլէն եր-
 հան իջն . կնճիթ :
 Խօթթում՝ աճալ . թա-
 թաա :

Խօթխալուլ . խըրա-
 ուիլակ :
 Խօթութի . ազրիս :
 Խօթօղ . արաղաղ :
 Խօլա . դոյլ :
 Խօլալալիլ ընել . հա-

լածել :
 Խօլուլա . րէն Ս. րալթի
 Խօրաթել . խօսել .
 խօսակցիլ :
 Խօրեաթ . րէն խու-
 պաթ :

Կ

կեակ . երբեմն :
 կէօղէթիլիլ ընել .
 դիտել :
 կէօղէթիլիլ ընող .
 դէտ :
 կէօղ թալը . արջապ
 կէօթիւրիլ . բողորա-
 սակ :
 կէօլ . վիճ :
 կէօմրիւկ . րոտր
 մաքս :
 կէօմրիւկ առնելու
 տեղ . մաքսատուն :
 կէօմրիւկի . մաքսա-
 լոր :

կէօմրիւկիներուն
 մեծը . մաքսապետ :
 կէօյա թի . իբր թէ :
 կէօն . կաշի :
 կէօնտէրի երթալ .
 ուղևորիլ երթալ :
 կէօջ . բեռ :
 կէօջ ընել . շուել :
 կէօստէրիլ . տեսք :
 կէօլտէ . մարմին :
 կէօլտէլի . մարմնեղ :
 կէօրէ . համեմատ :
 կէլինճիկ . հիւանդու-
 թիան զնէ . հարսնուկ
 կէլինճիկ . կենդանի

Գնէ . աքիս :
 Կէլիր . եկամուտ :
 Կէճէ խուշի . ջղջիկ :
 Կէճէլիկ . դիւերային
 հանդերձ :
 Կէմ . սանձ :
 Կէմի . նաւ :
 Կէմիճի . նաւավար :
 Կէմլյի խափտան .
 նաւապետ :
 Կէյիկ . եղն . եղջերու :
 Կէնէ . շանաճանձ :
 Կէնէ . նորէն . զարձ-
 եալ :
 Կէնճ Գորգ . առոյգ :
 Կէնճ . կնիկ . մանկա-
 մարդ :
 Կէչինմէ . ապրուստ :
 Կէչինմիշ ըլլալ . բա-
 ւականանալ :
 Կէչիտ . անցք :
 Կէչմէ . ազուցիկ :
 Կէվրիկ . պարսիմատ :

Կէտիկ՝ Խանութի , Լն .
 նիստ :
 Կէրիզ . հոտած աղբ :
 Կէրիւրիշ ըլլալ . ճըզ-
 տիլ :
 Կէրտան . ուլ :
 Կէրտանլըխ . քայռ :
 Կիյտիրմէ . րեւ կէչմէ :
 Կիրիտ . կրետէ :
 Կիրիտցի . կրետացի :
 Կիրտապ . յորճանք :
 Կիւլէշ բունել . ըմբ-
 շամարտիլ :
 Կիւլ հաթէմ . տուղտ :
 Կիւլ սույի . վարդե-
 ջուր :
 Կիւճպէլա . հաղիւ :
 Կիւյիւմ . պղնձէ սա-
 փոր :
 Կիւն տողրուսու հով .
 արևելեան հով :
 Կիւռլէ . գունտ :
 Կիւզէ . ցեց :

Կիւզէզ . մութ կար-
 միր :
 Կիւզէճ . կճիճ :
 Կուռճի . վրացի :

Կուռճիստան . վրաս-
 տան :
 Կուճիկ . աճառ :

Հ

Հազ ընել . ախորժելի :
 Հազըր . պատրաստ :
 Հազըր ընել . սլատ-
 րաստել :
 Հաթսըզ հիսապսըզ .
 տնհամար :
 Հաթտը գիտնալ . իր
 չափը ճանչնալ :
 Հաթտի շէրիֆ . հրո-
 վարտակ :
 Հալա . հորաքոյր :
 Հալաթ . պարան :
 Հալաճ . բամպակ գը-
 զող :
 Հալէպ . բերիա :
 Հալըճ . ալոճ :
 Հալիս . անխառն :

Հալիս . ժողովուրդ :
 Հալիսա . մանեակ :
 Հախ՝ Բանարի . վարձք
 Հախ . հագ . իրաւունք
 Հաճաթ . Բէճէօլլէի .
 կահկարասիք :
 Հաճաթ . հող . զօ .
 հաճախ զէ . հողս չէ :
 Հաճամաթ ընել ցտել
 Համալ . բեռնակիր :
 Համամճի . Բաղնիք Բու-
 շեցնող . բաղնեպան :
 Համամճի՝ Եփոնիւրու-
 որմնադիր :
 Համայիլ . յուռութ :
 Համլաճի . նախթիս
 ափար :

Handwritten note at the bottom of the page.

Հայփան . անասուն :
 Հայտէ . օ՛ն :
 Հայֆ . եօժ . վրէժ :
 Հանըմ . տիկին :
 Հանթալ . անհետեթ :
 Հապէշ . խափշիկ :
 Հապէշխատան . եթով-
 պիա :
 Հառամ . անարդար :
 Հառամի . աւաղակ :
 Հառման . կալ :
 Հառտալ . մանանեխ :
 Հասըլըլալ . գոյանալ :
 Հասիլէթի . օգտա-
 կար :
 Հաստալար . հիւան-
 դանոց :
 Հարէթ . կարտոռ-
 թիւն :
 Հավա . օդ :
 Հավան . տանդ :
 Հավէս . փափաղ :
 Հավուղ . աւաղան :

Հաղուճ . ստեպղին :
 Հարարէթ . բորբոք :
 Հարէմ . կնկներ . կա-
 նանի :
 Հարէմիլիս . կնկներու
 քնակարան . կանանոց :
 Հարիս . բանտ :
 Հաֆտալթիս . շա-
 բաթական :
 Հէթտէ . թեւ քարակ-
 ցընելու ծակ ցործիք .
 ծակքան :
 Հէլալ . արդար :
 Հէլաք ըլալ . ուժա-
 թափ ըլալ :
 Հէլպէթ . հարկաւ :
 Հէլվա . խորիսիս :
 Հէմ . եւ . դօ . Հէմ
 ծեծ , հէմ ձերծե .
 իւ ծեծ , եւ արանի :
 Հէմէն . խորցն :
 Հէմէրի . քաղաքակից
 Հէյաղիլ . ուրուստաղ

Հէյպէ . մախաղ :
 Հէնիզ . նոր . զք . հե-
 շեղ լծեցեր էր . նոր լե-
 ճեցեր էր :
 Հէնտէկ . խրամ :
 Հէվալէ . քե՛ս թուլթա-
 ըրիս :
 Հէվալէ . քան կամ ծար-
 քու առջև կանգնած
 շէն : զք , կամ ուրիշ
 բան զք , որ քե՛ս թեւեւ
 ին խաբանէ . ամրար-
 տակ :
 Հէվալէ . սրտի կամ ցործ
 զք ուրիշ զք ինչուէ ե-
 ղած . յանձնարա-
 թու թիւն :
 Հէքիմ . բժիշկ :
 Հէօճէթ . արձանաղ-
 ըութիւն :
 Հէօտիւկ . կոպիտ :
 Հէօքիմ . հրաման :
 Հէլուլ . պկանջկրկիտ :

Հիլլ . խարդախու-
 թիւն :
 Հիլլէլի . խարդախած
 Հիլլէպաղ . խարդախ :
 Հիլլէսիզ . անխար-
 դախ :
 Հիլլէքեար . քե՛ս Հիլ-
 լէպաղ :
 Հիլնա թալուղի . հնդ-
 կահաւ :
 Հիլնտիստան . հընդ-
 կատան :
 Հիլչ . բնաւ :
 Հիլսապ . հայիւ :
 Հիլսապաքզ . անթիւ :
 Հիլսար . բերդ :
 Հիլտէ . բաժին :
 Հիլտաթ . բաժա-
 նորդ :
 Հիլմմա . հրատազ-
 նապ տենդ :
 Հիլնէր . ճարտարու-
 թիւն :

Հիւնէրլի . ճարտար :	լլայ :
Հօդնա . գրեխ :	Հօպպա . թեթևսողիկ
Հօջուհտու . թող	Հօվարտա . ստահակ :

Ճ

Ճահիլ . արեխուլը պըր	Ճառթ ճուռթ ընել .
թի . երիտասարդ :	մեծարանել :
Ճահիլ . Բարեւ Չարեւ	Ճառիս . խաղբ խայ-
չիչկուած . անուղղայ	տառակ :
Ճահտ . քեւ խայրէթ :	Ճատը . վհուկ :
Ճամ . ապակի :	Ճատտէ ճամբայ . ա-
Ճամի . մզկիթ :	րահետ :
Ճամպազ . լարախա-	Ճէլէպ . խաշնավա-
ղաց :	ճառ :
Ճայիզ . արժանի :	Ճէլատ . դահիճ :
Ճանավար . դազան .	Ճէհէզ . օժիտ :
Ճանըմա միննէթ .	Ճէմ ընել . գուճարել :
սրտի մտօք յօժար եմ :	Ճէնկ . պատերազմ :
Ճանուկէ օնիւլտէն .	Ճէնկէճէնկ կուռ .
սրտանց :	սաստկավէճ :
Ճանսրզ . վատուժ :	Ճէնկէճէնկ պաղարը-
Ճանսրզ . վախկոտ :	նել . անհնարինս
Ճապա . ձրի :	սահարկել :

Ճէնկճի . մարտիկ :	Ճըլիս . ժողիս :
Ճէնկ ճիտա . մար-	Ճիզմէ . կոշիկ :
տակուի :	Ճիզվի . քիչուկ :
Ճէպ . գրպան :	Ճիլա . փաղփիւն :
Ճէպխանէ . սիւհնէր	Ճիլալը . փայլուն :
պահելու քեղ . զինա-	Ճիլաճի . արծնիչ :
րան :	Ճիլա տալ . արծնել :
Ճէպխանէ . պարո-թ	Ճիլվէ . նազանք :
պահելու քեղ . վառօ-	Ճիլվէլի . նազելի :
ղարան :	Ճիմրի . կծծի :
Ճէպ խարճըլի . ծա-	Ճիյէր ճերձի . թօք :
խոյք :	Ճիյէր . սեւ լերդ :
Ճէռահ . վերաբոյժ :	Ճինս . տոհմ . քեւ Լ
Ճէվահիր . գոհար :	Ճէտտ :
Ճէվիզ . ընկոյզ :	Ճիվա . սնդիկ :
Ճէտվէր . ուղղակ :	Ճիրիտ . մական :
Ճէտտ . դարմ :	Ճիւճէ . դաճաճ :
Ճէրիմէ . տուգանք :	Ճիւմհիւռ . ամբոխ .
Ճէրիմէ տալ . տուժել	(Հասարակապետու-
Ճէօմէրտ . առատա-	թիւն) :
ճեռն :	Ճիւնիւն . դինեմիլ :
Ճէֆա . չարչարանք :	Ճիւպպի . ամիլան :
Ճըզտան . դրապանակ	Ճուղապպատասխան

Ճօշմիշ Ըլլալ՝ Ընդհանրապէս :

Ճօշմիշ Ըլլալ՝ Խօսելու ճամարտակեր :

Մ

Մաթ . զարմանք :

Մախարուլ . ընդունելի

Մաթ մնալ . զարմանալ . կամ արմննալ :

Մախարմ . մանուկ տղայ :

Մաթահ . վաճառք :

Մախսուս . յատուկ .

Մաթէմաթիզ . թըւազիտութիւն, կամ չարագիտութիւն :

Մախսուս . զօ, Տան կարաւարան . թեւն ինկներուն մախսուս է . Տան կարաւարան . թեւն ինկներուն յատուկ է :

Մաթխապ . շաղափ :

Մալ . ինչք :

Մախսուս . զիտմամբ

Մալա . ծեփան :

Մաթա . արտ . մելիտինէ :

Մախսուս . կար . բեց, ինչ թողայալ . Գիտմամբ . կարբեց, ինչ թե . Լն :

Մախաթ . բաղմոցի ծածկոյթ :

Մահալլ . թաղ :

Մախառա . ճախարակ

Մահալլալի . մածդին :

Մախառնա . դղման :

Մահանա . պատճառանք :

Մախաս . մկրատ :

Մախասլամա . մարդակ :

Մահանա . Բանի մը վրա

Գրանաթ խառնար մը . արատ :

Մայասըլ . թանջ :

Մահանալը . արատաւոր :

Մայլ Ըլլալ . զմայլի :

Մահմուդ . մտրակ :

Մայհօշ . թթուաշ :

Մահմուռ . թմբերալ :

Մայմուն . կապիկ :

Մահրամա . թաշկիւնակ :

Մայնա Ըլլալ . հանազարտիլ :

Մահրում . զուրկ :

Մանա . մրդավաճառ . Մանթար . սունկ :

Մաղաղա . Գրանի րահ :

Մանի . տաղ :

Մաղաղա՝ Բան Զարե . շինաթ նկուղ :

Մանի չէ . հող չէ :

Մաղաղա՝ Բան Զարե . վաճառատուն :

Մանղալ . կրակարան . Մանղըր . լումայ :

Մաղարա . այր :

Մանճա . կերակուր :

Մաղարա քարէ . քարանձառ :

Մանսուպ . իշխանութիւն :

Մաղտանոս . կարսոն :

Մանտալ . փակաղակ

Մաճուն . մածուկ :

Մանտա . դոմէշ :

Մամլիլ . տոկոսիք :

Մաշա . ունելի :

Մամուռ . ամուր :

Մաշալա . ջահ :

Մայա՝ հացի . խմոր :

Մաշալահ . փառք

Մայա՝ պանկիլի , մաթանի , Լն . մակարդ :

Մատուծոյ . Մատանկոզ . ատաղ :

ճաղործ :
 Մառթի . ճայ :
 Մառնէլ . նաւաստի :
 Մառուլ . հազար :
 Մասաթ . սրոց :
 Մասալ . սոսոր պարս
 մասթիս . առասպել :
 Մասլահաթ . գործ :
 Մասխարա ընեւ :
 արծնեւ :
 Մասխարաճի . արծնիչ
 Մասխարա . ծաղր :
 Մասխարա ըլլալ .
 ծաղր ըլլալ :
 Մասխարա ընեւ .
 ծաղր ընեւ
 Մասխարկութիւն .
 ծաղրարանութիւն :
 Մասուրա . իսպանի
 որ զրան թեւ ինչ պլե .
 եղեգնակ :
 Մալի . կապուտ :
 Մատէն . մետաղ :

Մարազ . ախտ :
 Մարազա . վէճ :
 Մարիֆլթ . ճարտա-
 րութիւն :
 Մարիֆլթի . ճարտար
 Մարսըլս . երա :
 Մըզրախ . նիզակ :
 Մէզատ . աճուրդ :
 Մէթէրիզ . սլատնէշ :
 Մէլթէմ . հողմ :
 Մէլիլ . տրտում :
 Մէխանա . գինեւուն
 Մէխանաճի . գինե-
 պան :
 Մէհէլէ . մասդահաֆ
 որք . արժան է :
 Մէհէնկ . փորձաբար :
 Մէհլէմ . սպեղանի :
 Մէհլէմէ . դասարան
 Մէհման . ուժաթափ :
 Մէճլիս . խնջոյք :
 Մէմէ . ստինք :
 Մէմէքէթ . քաղաք :

Մէյեր . թերևս . զո,
 մէյեր իենթ ըլլայ , որ
 որ սոսոր իւր . թե-
 րևս իենթ ըլլայ , որ ևն :
 Մէյտան . հրապարակ
 Մէյտան բերել՝ քան
 ինչ . հնարել :
 Մէյտան ելլել . ոչ-
 քան որ օլմաֆ . յայտ-
 նուիլ :
 Մէյտան հանել՝ սըր
 յայտնել :
 Մէյտան օյինի .
 թատր :
 Մէյտանըլ . լան ու
 արձակ :
 Մէնգիլը . մաղէնը . մի-
 ջոց :
 Մէնգիլխանա . իջլեան
 Մէնէնտ . նման :
 Մէնէնտսիզ . աննման
 Մէնէքլէ . մանուշակ :
 Մէնկէնէ . մամուլ :

Մէնուր . գերազանց
 Մէշէ . կաղնի :
 Մէշին . կաղի :
 Մէշիտ . քեա ճամի :
 Մէսմե . մարմարիոն
 Մէսէլա . զոր օրինակ :
 Մէվլ . Լաթիգէնի , ևն .
 սլաղալ :
 Մէվլի . սլաղալուն :
 Մէտէ . ախորժակ :
 Մէրամէթ . նորոգ ու-
 թիւն :
 Մէրաս . ժառանգ ու-
 թիւն :
 Մէրասխոր . ժառանգ
 Մէրհամէթ . գութ .
 գթութիւն :
 Մէրհամէթի . գթած
 Մէրհամէթսիզ . ան-
 գութ .
 Մէրճան . բուստ :
 Մէրտիվէն . սան-
 զութք :

Մէքտոււլ . նամակ :
 Մէօհիւր . կնիք :
 Մէօհլէթ . միջոց :
 Մըլլայիճի . ականաւ
 դործ :
 Մըլլատըզ . Մագնիս
 Միւլ . համբոս շափ .
 միդոն :
 Միւլ . Բանի . ինչ օրինայն
 անցած շրջանիւ . ա-
 ռանցք :
 Միլլայիմ . կակուղ :
 Միլլէթ . ազգ :
 Միճաղսըզ . վատա-
 ռողջ :
 Մինասիպէթ . յար-
 մարութիւն :
 Մինասիպէթի . յար-
 մար :
 Մինասիպէթսիզ . ան-
 յարմար :
 Մինթան . տառատուկ
 Մինտէր . բազմոց :

Միսաֆիր . հիւր :
 Միսաֆիր ներս առ-
 նել . հիւրընկալել :
 Միսաֆիր ներս առ-
 նող . հիւրընկալու :
 Միսաֆիրի օտա . հիւ-
 րանոց :
 Միսկ . մուշկ :
 Միրի . արքունիք . զօ ,
 ծալ միրին ճնաց . ինչ
 + շարքունիս ճնաց :
 Միրի յէն . պէ յլիկէն .
 արքունուստ . զօ ,
 պէ յլիկէն ինչ շինուի .
 արքունուստ ինչ շինուի :
 Միւթալիս . վերա-
 բերեալ :
 Միւթի . հնազանդ :
 Միւթտէ . աւետիս :
 Միւլք . կալուածք :
 Միւհլիւզ . սնանկ :
 Միւհլիւզ ելլել . սը-
 նանկանալ :

Միւհտաճ . կարօտ :
 Միւհքէմ . ամուր :
 Միւճատէլէ . հակա-
 ճառութիւն :
 Միւճատէլէ ընել հա-
 կաճառիլ :
 Միւճրիւմ . անդամա-
 լոյծ :
 Միւնէճիմ . գուշակ :
 Միւնքիւն . հնար :
 Միւնքիւնիւ . հնա-
 րաւոր :
 Միւնքիւնսիւզ . ան-
 հնար :
 Միւշալէրէ . խոր-
 հուրդ :
 Միւշալէրէ ընել .
 խորհուրդ ընել :
 Միւշէվէշ . անորոշ :
 Միւշտէրի . գնող :
 Միւրէքէպ . թանաք
 Միւրվէթ . միտման

էնն ընել . բարերա-
 րութիւն :
 Միւրվէթը տեսնել .
 փառքը տեսնել :
 Միւրվէթի . առա-
 տածեոն :
 Միւրտէսէնկ . քար-
 մարցանկ :
 Միւքէլէֆ . փառա-
 ւոր :
 Մուճենի . մորենի :
 Մութաֆ . խարազ-
 նագործ :
 Մութլախ . հարկաւ :
 Մութվախ . խոհանոց :
 Մուխալլիթ . ծաղրա-
 ծու :
 Մուխայէթ ըլլալ . հոգ
 տանիլ :
 Մուխայէլէ . փոխա-
 րէն :
 Մուհայէր պաղար .
 յեղասակ :

Մուհայէր առ նել յե-
 ղասակ գնել :
 Մուհայէթ . սէր :
 Մուհայէթ ընել . սի-
 րակցիլ :
 Մուհայէթ լի . սիրա-
 կըցորդ :
 Մուղալէ խը կենալ .
 աննեցուկ կենալ :
 Մունտառ . տէրի . աղ-
 տոտ :
 Մունտառ . Վերահ .
 պիղծ . զօ , հրեաները
 ուրիշ աշխարհներու
 ներք մունտառ կը
 պէն . հրեաները ուրիշ
 աշխարհներու
 պիղծ կը պէն :
 Մուչամպա . մոմլաթ :
 Մուչմուլա . զղեար :
 Մուչտա . Խիսի Գր-
 ձէ + է . կտոց :
 Մուպաշիր . վերակա-

ցու :
 Մուսանտարա . վեր-
 նաղարան :
 Մուսլուխ . ծորակ :
 Մուսուլ + աղա + անան
 է . Նինուէ :
 Մուստահախ . ար-
 ժան :
 Մուրատ . բաղձանք :
 Մուրատին հասնիլ .
 բաղձանքին հասնիլ :
 Մուրատ չայը . Եվ-
 րատ :
 Մուրթատ . ուրացող :
 Մուրթ . ճրի :
 Մսըր . Կաղա + է . Ե-
 զիպտոս :
 Մսըր պուղտայը . Ե-
 զիպտացորեան :
 Մօլա . օրէնսգետ :
 Մօլօղ . խիճ :
 Մօռ . մանիչակազոյն
 Մօռա . պեղոպոնեսոյ

Մօռչուրա . ըմպա-
 նակ :
 Մօտառ . Էօրնի . օ-
 րինակ :

Մօտառալը . բեհիլի .
 պերճ :
 Մօտառ . նորածն :
 Մօտամսի . նորասէր :

Ն

Նաղ . կեղծ անկա-
 մուրիւն :
 Նաղար . չարակնու-
 թիւն :
 Նաղար առնել . չա-
 րակնիլ (մէկէ մը) :
 Նաղար տալ . չա-
 րակնել :
 Նաղ ընել . անկա-
 մուրիւն կեղծել :
 Նաղանսիլ ըլլալ ան-
 կամուրիւն կեղծել :
 Նաղը . փափուկ :
 Նաղը . կեղծ անկամ-
 Նալ . պայտ :
 Նալըն . երսանկ :
 Նալէթ ըլլայ . անիծ-

եալ ըլլայ :
 Նալէթիմէ . անիծ-
 եալ :
 Նալչա . Խե . Նալ :
 Նալպանտ . պայտառ :
 Նախը . նկար :
 Նախըլը . նկարէն :
 Նախըս . զժպհի :
 Նախըսլանսիլ ըլլալ .
 զժպհիլ :
 Նախը ընել . պատմել :
 Նաղտ ստակ . սրատ-
 քատ ստակ :
 Նամ . անուն :
 Նամը . անունի :
 Նամ վատըկիլ . ա-
 նուն վատըկիլ :

Նամտար . րէս Նամըր :
 Նանէ . անանուխ :
 Նաչար . աղքատ . կա-
 րօտեալ :
 Նաչարի . ակամայ :
 Նաչար մնալ . հար-
 կադրիլ :
 Նասըլ . ինչպէս :
 Նասըր . փապար :
 Նասըր կապել . փա-
 պարիլ :
 Նասիպ ընել . ար-
 ժանի ընել :
 Նափլուն . Նաւազին :
 Նարին . անօսր :
 Նաֆիլէ . զուր տեղը :
 Նէ . թէ որ . զօ ,
 րէննանէ . երբնանէ .
 քրննանէ . թէ որ
 րէննան . թէ որ եր-
 րնան . թէ որ քրննան :
 Նէհախ .) յանի-
 նէհախ տեղը) րաւի :

Նէմ . խոնաւ :
 Նէ' մութըւ . երնեկ :
 Նէմցէ . գերմանացի :
 Նէմցէստան . Գեր-
 մանիա :
 Նէյ . սրինգ :
 Նէշտէր . նշտրակ :
 Նէչէ նէչէ . քանի'
 քանի :
 Նէչէ պիր . քանի' մէկ
 Նէքէս . կծծի :
 Նէօպէթ . շրջան :
 Նէօպէթճի . պահա-
 կալ :
 Նէօպէթ չէքէրի . վա-
 նաչաքար :
 Նէֆէս . շունչ :
 Նէֆէսլիխ . շնչարան :
 Նէֆթ եաղի . նաւթ :
 Նիյէթ . դիտաւորու-
 թիւն :
 Նիինէ . մեծ մայր :
 Նիլան . նշան :

Նիլաստա . օսլայ :
 Նիլատոր . անուշադր
 Նիսաֆ . րէս ինսաֆ :
 Նալ . ցփսի :
 Նալի . այծենի :
 Նալլախ մալլախ .
 մերկանդամ :
 Նալղամ . շողղամ :
 Նալվար . անդրա-
 վարտիք :
 Նախա . կատակ :
 Նախաճի . կատակա-
 բան :
 Նախուր շուխուր .
 շախուտոց :
 Նահատ . վկայ :
 Նահգատէ . արքա-
 յորդի :
 Նահին . ինչպէս թէ .
 բաղէ :
 Նահնիլի . պատը-

Նիսպէթ) հակա-
 Նիսպէթինէ) ուակ :
 Նօհուտ . սիսեռ :

Շ

Շամբ :
 Շահտամար . շնչերակ
 Շամ . Գամասիոս :
 Շամ ֆըստըխի . դա-
 մասիոսի փտուղ :
 Շամաթա . աղաղակ :
 Շամանտըու . պատ-
 րուզակալ :
 Շամառ . ապտակ :
 Շամառ դարնել . ապ-
 տակել :
 Շամառլամիլ ընել .
 ապտակել :
 Շամտան . աշտանակ :
 Շաչի . շիլ :
 Շաչխըն . ապուշ :
 Շաչխընթիւն . ապ-
 շուլթիւն :

Եաջմիջ ըլլալ . զար-
 մանալ :
 Եապ . պաղլեղ :
 Եապան ըլլալ . Բռնի
 քն աշխ ԵԼԼԸ . սիրա-
 հարկլ :
 Եավուլ . կարակն :
 Եափխա . եւրոպեան
 խոյր :
 Եափշալ . լայնարձակ :
 Եաֆխ . ճառագայթ :
 Եէխիսլամ . դենպետ :
 Եէկոյ . շահպրակ :
 Եէչիտ . Գեչիտ :
 Եէչխանէ . վեցանկիւն
 Եէրահաթ . դատաս-
 տան :
 Եէրի . սրինաւոր :
 Եէրիտ . ժապաւէն :
 Եէրպէթ . օշարակ :
 Եէրպէթլիխ . ձեռաս-
 ձիւք :
 Եէքէր . շքար :
 Եէքէրլամէ . օրդց-

րաւենի :
 Եէքվա . Գեքեայէթ
 Եէօհրէթ . համբաւ :
 Եէօհրէթլի . համբա-
 ւաւոր :
 Եէֆտալի . դեղձ :
 Եիմէկ . փայլակ :
 Եիմէր . տօսախ :
 Եիշ՝ Կեպոպէ . շամփուր
 Եիշ՝ ճարդ . պաննէլա .
 սլաք :
 Եիշ . շիշ :
 Եիշպօղազ . որկրամոլ՝
 Եիրին . սիրուն :
 Եիրիփէնջ . քաղցկեղ
 Եիւպէ . երկբայու-
 թիւն :
 Եիւպէլի . երկբայելի
 Եիւպէնսիզ . աներկ-
 բայ :
 Եիքեայէթ . ամբաս-
 տանութիւն :
 Եիֆայէթ . բարեխօ-
 սութիւն :

Ո

Ուղաջմիջ ըլլալ . ի-
 րաւախոն ըլլալ :
 Ուլահ . վալաքիայ :
 Ուլահ պուղտան . վա-
 լաքիայ Մոլտավիայ :
 Ուղուր . բարեբաս-
 տութիւն :
 Ուղուրու . բարե-
 բաստիկ :
 Ուղուրսուզ . շարա-
 բաստիկ :
 Ումուտ . յոյս :

Ումուտընէլ . յուսալ :
 Ումուտըկտրել . յու-
 սահատիկ :
 Ումուտսուզ . անյոյս :
 Ույղուն . յարմար :
 Ույղունսուզ . անյար-
 մար .
 Ուչուրում . վախք :
 Ուռահա . Եդեսիայ :
 Ուռուհ . ոգի :
 Ուռուպ՝ Ենպոպէ . մէկ
 ութ երորդ :

Չ

Չաթալ՝ հայ ուրբէլա .
 պատառաքաղ :
 Չաթալ երլու ծար ու-
 նեցող . երկճիղ :
 Չաթը՝ Գոանի . դա-
 րւանդ :
 Չալել Գոուր . բաղ-

խել :
 Չալել շաղը . նուագել :
 Չալը . խոխ :
 Չալլիս . Եոբոյն նշան .
 սպի :
 Չալըլխան . ալխա-
 տասեր :

Չայլըմիշ Ըլլալ . աշ-
 խատիլ :
 Չայխամիշ Ընեւ Եր-
 գեւ :
 Չախամախ . հրահանք :
 Չախամախի քար . գայ-
 լախազ :
 Չախու . զմեկին :
 Չազ . մարդու սարքիչ .
 հասակ :
 Չաղանոզ . խեչափառ
 Չաղըմիշ . Ընդի վա-
 զեւ . յան . խոխո-
 ջանք :
 Չամ . մայր :
 Չամ սագըղը . բե-
 ւեկնի խիժ :
 Չամաչըր . լուսու լու-
 թեք . լուսացք :
 Չամաչըր . հաճեւելու-
 լաթեք . կտաւեղէնք :
 Չամուռ . սօխաթի .
 տիղմ :

Չամուռ . եփոյնի . շա-
 դախ :
 Չայ . որ կը խօն . թէ Ե :
 Չայ . վաղուկ Ընդ . դետ
 Չայիր . արօտ :
 Չայլախ . ուրուր :
 Չանախ . որեւ թապախ
 Չանախ չեօմէկ . խե-
 ցեղէնք :
 Չանթա . պայուսակ :
 Չանկ . զանգակ :
 Չաչուտ . լրտես :
 Չապալանմիշ Ըլլալ .
 թապալտըկիլ :
 Չառփըմիշ Ըլլալ . ե-
 բեւը որէմիչ . ծամա-
 ծոխի :
 Չառփըմիշ Ըլլալ . զե-
 կու մը զարնուել . սի-
 բահարիլ :
 Չառփըր . խեղաթիւր
 Չառփմիշ Ընեւ Ընդ .
 մաք զարնել :

Չառփմիշ Ընեւ . որ կը-
 նեկ սրբաշան Բաները .
 պատուհասել :
 Չավ Ըլլալ . հոչակիլ :
 Չավ Ընեւ . հոչակել :
 Չավուչ . առաջաւոր :
 Չատըն . վրան :
 Չարըխ . տրեխ :
 Չարխ . ճախարակ :
 Չարչափ . սաւան :
 Չարչի . շուկայ :
 Չափա . արօր :
 Չափալամիշ Ընեւ .
 արօրել :
 Չափաչուլա . մարդ .
 թափած թափիթը-
 փած :
 Չափաչուլա հանդերձ .
 ցնցոտի :
 Չափիւրն . սրիկայ :
 Չափուխ . շուտ :
 Չափուսատ . խոտոր-
 նակ :

Չէթէլե . փայտանիլ :
 Չէթին ճէվիչ . Լն
 պինտ :
 Չէթին Գործ . դժար :
 Չէլենկ . ճեղանակ :
 Չէլեպի . Բարտոլ . ազ-
 նուարարոյ :
 Չէլիկ . պողպատ :
 Չէլիշ Ընեւ Քիւր . մը
 սոր . խոչ տալ ոս-
 քին :
 Չէհրե . ճախարակ ոս-
 տայնի :
 Չէմպեր . շրջանակ :
 Չէյրեկ . քառորդ :
 Չէնկէլ . կեռ :
 Չէնկէլ . նասու . խա-
 ռիսխ :
 Չէնկի . գուսան :
 Չէնյե . կղակ :
 Չէվիկ . ճարպիկ :
 Չէրչիվե . որեւ Չէմպեր
 նակ :

Չէքի . Կէս խանութար :
 Չէքիճ . մուրճ :
 Չէքիճով ծեծեւել . կը-
 րանեւել :
 Չէքիճով շինած կամ
 տաշած . կռածոյ :
 Չէքիճ իշի . կռածոյ :
 Չէքիճիկէ . մարախ :
 Չէքիճմայիճ . լուուտ :
 Չէքիճիճէ . գորոց :
 Չէքտիրի . Կէսի փ
 նա . է . ցուկանաւ :
 Չիօլ . անապատ :
 Չիօյէն . օշնան :
 Չիօմէկ . խեցեղէն :
 Չիօմէկճի . բրուտ :
 Չիօրէկ . սլակիինդ :
 Չիօրէկ օթու . սեւ
 սոնիճ :
 Չիօփ .)
 Չիօրչէօփ .) աւլուք :
 Չիօփիւկ . աղբիւս :
 Չիօփիճի . աղբակիր :

Չըզըզ . գիծ :
 Չըզմիշ ընեւ . գծեւ :
 Չըթըռտաւ . ճար-
 ճատիւ :
 Չըթըն . ծրար :
 Չըթամաղ ճամբայ . ա-
 նեւ :
 Չըթըրթ . տես Չարխ :
 Չըթլլախ . մերկ :
 Չըռփը . լար :
 Չիթ լաթեղէն . ճամ-
 կաւէտ :
 Չիթ . այֆէէ Կոթ . ցանկ :
 Չիլ Կոթ . փայլուն :
 Չիլէ . ճգնութիւն :
 Չիլէկ . ելակ :
 Չիլինկիր . դարբին :
 Չիյ . հում :
 Չիյ' Կր Գեշեւէ Կ'ԵՂնայ .
 ցօղ :
 Չինի . յախճապակ-
 եայ :
 Չինկեանէ . գնչու :

Չիպան . պալար :
 Չիվիտ . լեղակ :
 Չիրքին . տգեղ :
 Չիւնքի . որովհետեւ :
 Չիւրիւկ . փտտած :
 Չիֆտ . գոյգ :
 Չիֆտ քըւ . հերկել :
 Չիֆտէ դարնեւ . կից
 արձակել :
 Չիֆտէ նետեւ . կից
 արձակել :
 Չիֆտլիկ . ադարակ :
 Չիֆտճի . մշակ :
 Չուլ . քուրճ :

Չուլճա . ոստայնանկ :
 Չուխուր . փոս :
 Չուսլուխ . դաւազան
 Չուսլուխ' Խֆլու .
 ծխտփայտ :
 Չուվալ . խորդապարկ
 Չուվալտըզ . Կէս Պիգ
 Չօլխ . ձեռնատ :
 Չօլխա . անվարժ :
 Չօճուխ . մանուկ տը-
 ղայ :
 Չօպան . հովիւ :
 Չօրապ . գուլպայ :
 Չօրսպ . ապուր :

Պ

Պազի մարդ .)
 Պազիները .) ոմանք :
 Պազի հեղ .)
 Պազի օր .) երբեմն :
 Պազիրիեան . վաճա-
 րական :
 Պազիրիեանութիւն .

վաճառականութիւն
 Պաթալ . խափանած :
 Պաթալ . Ինք Գեծ .
 Կէս չանթալ :
 Պաթախ . տղմուտ :
 Պաթը . արևմուտք :
 Պաթմիշ ըլլալ . ըն-

կըզմիլէ ։
 Պալթա . կացին ։
 Պալղամ . խուխ ։
 Պալ մոմի . մեղրամոմ ։
 Պալլըխ . քե՛ն Պաթախ
 Պալտըզ . բենի ։
 Պալտըր . ուրջ ։
 Պալտըրը չըպլախ .
 սրիկայ ։
 Պալտըրան . խոտ ծնէ է՝
 մոլախինդ ։
 Պախալ . նպարապա-
 ճառ ։
 Պախըճի . կախարդ .
 քե՛ն և Միւնէճիմ ։
 Պախըռ . պղինձ ։
 Պախճա . պարտէզ ։
 Պախճէպան . պար-
 տիկպան ։
 Պախշիշ . պարզէ ։
 Պահար . համ քոտող
 քան . համեմ ։
 Պահարէ . որ երկու եղև

նակ է քարէն յէջ .
 ի՛ք Պահար . գարուն
 Սճ . Պահար . աշուն ։
 Պահ . այգի ։
 Պահ պօզուճու . այ-
 դեկուճ ։
 Պահըռսախ . աղիք ։
 Պահճի . այգեպան ։
 Պահտաշ խուռմիշ ը-
 նել . ոտնածալ նըս-
 տիլ ։
 Պահտատ . բարիլոն ։
 Պահա՛ քոտնէ և քարէշ
 շէ՛քեքոտ . երդիք ։
 Պահա՛ լաղըօ՛ . ախան
 Պահախ . սրունք ։
 Պահանախ . քենեկաղ
 Պայաթ . անթարմ ։
 Պայաղի . հասարակ ։
 Պայր . բլուր ։
 Պայխուշ . բու ։
 Պայրախ . դրօշակ ։
 Պայրամ . (տաճկաց

կամ հրէից) տօն ։
 Պաշ . քանի՛ ղ խէստ
 ղէլը . ընտիր ։
 Պաշախ՝ քոդոյ . ճիռ ։
 Պաշախ՝ ցորենոյ . հասկ ։
 Պաշխա . ուրիշ ։
 Պաշխա . զատ . զօ ,
 ինձօ՛ , քնէ , անէ ,
 ևն , պաշխա . ինձօ՛ ,
 քնէ , անէ , ևն , զատ
 Պաշխա ելլել . վար-
 պետ ելլել ։
 Պապա . հայր ։
 Պապալլըխ . հայրագիր
 Պապլթ . կարգ ։
 Պապլթ . պապլթ .
 կարգ կարգ ։
 Պառտախ . փարշ ։
 Պասամախ . աստիճան
 Պասարաթ ը կապուիլ .
 անճրկիլ ։
 Պասղը . կոխարան ։
 Պասղը յի ղնել . կոտ

խարանի տակ դընեք
 Պասղըն ղնել . կոխա-
 րանի տակ ղնել ։
 Պասղըն . խոտն .
 դերաղանց ։
 Պասամա . տպածոյ ։
 Պաստրմա . ապուխտ ։
 Պատանա . բուրն ։
 Պատանա ընել . բուր
 Պա՛րէ . գոնէ ։
 Պարը . հաշտուճիւն ։
 Պարըճիլ ըլլալ . հաշ-
 տըիլ ։
 Պարըտըրմիշ ընել .
 հաշտեցընել ։
 Պարութ . վառօղ ։
 Պէգէստէն . բեհեզաս-
 տուն . (զանճատուն)
 Պէգիր եաղի . կտա-
 ւատի եղ ։
 Պէգմիշ ըլլալ . ճանճ
 ըանալ ։
 Պէթ . անճոռնի ։

Պէթէր . վատթար :
 Պէլա . փորձանք :
 Պէլի . այր :
 Պէլի . յայտնի :
 Պէլի պաշը . երևելի :
 Պէլիսիզ . անյայտ :
 Պէլքի . կարելի է որ :
 Պէհուզուր . անհան-
 դիստ :
 Պէճէրմիլ ընել . ճա-
 րել :
 Պէճիտ . կարևոր :
 Պէյան . որե՞ Պէլի :
 Պէյգատէ . պայազատ
 Պէյլիկ . արքունա-
 կան . զօ , պէյլիկ կեօ
 արքունական նաւ :
 Պէյլիկէն . ղրբորե՞ն .
 յարքունուստ :
 Պէնկ . պիսակ :
 Պէչիկ . օրօրոց :
 Պէպէք . աշի . բիր :
 Պէպիւնիլնիլ ըլլալ .

գոռոզանալ :
 Պէռաթ . արտօնագիր
 Պէռպէռ . սափրիչ :
 Պէս բննել . գրաւ
 դնել :
 Պէսլէմէ . սպասուհի :
 Պէսլէմիլ ընել . սնու-
 ցանել :
 Պէսլէնմիլ ըլլալ . սը-
 նանիլ :
 Պէվախտ . տարածամ :
 Պէվախտ առեն . տա-
 րածամ :
 Պէրէ . որե՞ . Լէքէ :
 Պէրէլի . որե՞ Լէքէլի :
 Պէրէքէթ . արգասիք :
 Պէրէքէթլի . արգա-
 սաւոր :
 Պէրէքէթսիզ . անար-
 գասաւոր :
 Պէրի . 'ի վեր . զօ ,
 երէհո՞ւնէ պէրի . ե-
 ղիհո՞ւնէ 'ի վեր :

Պէքեար . որե՞ Ազապ :
 Պէքճի . պահապան :
 Պէքուրի . գինեմոլ :
 Պէօլեկ . խումբ :
 Պէօլմէ . անջրպետ :
 Պէօլմիլ ընել . ան-
 ջըրպետել :
 Պէօճէկ . միջատ :
 Պէօն . պարզամիտ :
 Պէօպրէկ . երիկա-
 մունք :
 Պէօրէկ . կարկանդակ
 Պըզըլսճի . խաղա-
 դըրուծ :
 Պըլտըրճին . լորա-
 մարգի :
 Պըլսիլ ըլլալ . որե՞
 Պէզմիլ ըլլալ :
 Պըլլիս . ընչացք :
 Պըչըր . ձևիչ :
 Պիզ . հերիւն :
 Պիթէվի . մէկ կտորէ :
 Պիթիչիս . կից :

Պիթիլմիլ ըլլալ . կցիլ :
 Պիթիլտիրմիլ ընել .
 կցել :
 Պիլէ . անգամ . զօ ,
 Քաֆառնիլը պիլէ քե-
 ղի էն ճահոսան . Քա-
 ֆառնիլը անգամ
 քերէի էն ճահոսան :
 Պիլէղիկ . ապարանջան
 Պիլէկ . դաստակ :
 Պիլէյի . յեսան :
 Պիլլօր . բիւրեղ :
 Պիլլմէճէ . հանելուկ :
 Պին պաչի . հազա-
 րապետ :
 Պիչիմ . ձև : ?
 Պիչիմիլ . ձևաւոր :
 Պիչիմսիզ . անձև :
 Պիչմիլ ընել քեթիլը
 բոսոթ քաները . հընր
 ձել :
 Պիրապիր , էնտե՞ որ
 րեղ քե . միակ ազդու :

Պիրեան . խորովուտ :
 Պիւթիւն . ամէն , կոթ
 բորբ :
 Պիւթիւն պիւթիւնէ .
 բորբովին :
 Պիւլպիւլ . սոխակ :
 Պիւլիւ . հմայ :
 Պիւլիւ ընել . հմայել :
 Պիւլիւծիւ . կախարդ :
 Պիւրիւնծիւկ . շար :
 Պիւքմէ . ոլոր :
 Պուզ . սառ :
 Պուզաղի . որթ :
 Պուլանըխ . պղտոր :
 Պուլաշըխ . քիւրէ . աղ-
 տոտ :
 Պուլաշըխ հիւանդոս
 ինն . փոխադրական
 Պուլղուր . ճաւար :
 Պուլուտ . ամպ :
 Պուհուր . խունկ :
 Պուհուրտան . խնկա-
 ման . (բուրվառ) :

Պուղա . ցուլ :
 Պուղատա . մոխրա-
 ջուր :
 Պուղու . շոգի :
 Պուճախ . անկիւն :
 Պումպար . հաստաղիք
 Պույնուղ . եղջիւր :
 Պույուրմիչ ընել . հը-
 րամայել :
 Պույրուլթու . հրա-
 մանագիր :
 Պունճուխ . ուլունք :
 Պուռղու . դէլր :
 Պուռմա . պտուտակ :
 Պուռմալը . պտուտա-
 կաւոր :
 Պուռնոթի . ընչադեղ
 Պուտ . կենդանի . րեւ
 խալչա :
 Պուտախ . վարակ :
 Պուտախը . վարակոտ
 Պուտախսըղ . անվա-
 րակ :

Պուտամիչ ընել . յո-
 տել :
 Պուտայըճի . յոտող :
 Պոզա . կորեկօղի :
 Պօլ . լախեղէն , Լն .
 լայնարձակ :
 Պօլ . շոթ . առատ :
 Պօխճա . սլատատ :
 Պօխճա ատասի . Տե-
 նեդոս :
 Պօղաղ . կենդանի . կո-
 կորդ :
 Պօղաղ . քաղա . նեղուց
 Պօղաղակէր . որկրա-
 մոլ :
 Պօղաչա . րեւ Պէօրէկ
 Պօղում . յօդ :
 Պօղումիւ . յօդակապ
 Պօյ . երկայնութիւն :

Պօյ . քարոս . հասակ :
 Պօյա . ներկ :
 Պօյալը . ներկած :
 Պօյաճի . ներկարար :
 Պօյուլ . հասակաւոր :
 Պօյունտուրախ . լուծ :
 Պօյտաչ . հասակակից :
 Պօշ . սլարապ :
 Պօշամիչ ընել . կեն-
 արձակել :
 Պօշ բան . փուճ բան :
 Պօտա . րեւ խօյ :
 Պօտու . րեւ կալիւն . փող
 Պօտու . ջարէ , Լն . խո-
 զովակ :
 Պօտտան . րեւ Պախճա
 Պօտուռ . կարճահա-
 սակ :
 Պօտուռում . նկուղ :

Ս

Սազ . ջրի վեջ քոսած
խոր . կնիւնն :
Սազ . շարժ . նուազ
գարանն :
Սազէնտէ . նուազա-
ծու :
Սաղըրխ . կնիւնուտ :
Սաղ չալել . նուազա-
րան հարկանել :
Սաղ չալող . որէ՞ Սա-
զէնտէ :
Սաթըր . սակր :
Սալ . երբ հոգած ու-
ջուրը յքոսած տեղե-
րէ . լաստ :
Սալաթա . աղցանն :
Սալամուռուա . աղըր
Սալեան . հարկ :
Սալէպ . մեղրապ :
Սալըխ տալ . տեղե-
կացընել :

Սալընթըր . ծովուն է-
րեալը . տատանումն :
Սալընճախ . յակուրջի
Սալընմիշ ըլլալ . ասէլ-
նիւնն . նազել :
Սալթ . միայն , կո՞ծ
մինակի :
Սալթանաթ . փառա-
ւորութիւնն :
Սալթանաթըր . փա-
ռաւոր :
Սալթանաթսըզ . ան-
շուք :
Սալխըմ . ողկոյզ :
Սախա . ջրկիր :
Սախատ . ասէլ , որտէ ,
յերտէ : Էն պահասա-
սոր . խեղ :
Սախըղ՝ ծովու . մազ-
տաքէ :
Սախըզ . արայի վրա

նուն է քիտս :
Սախըզցի . քիտցի :
Սախըն . չըլլայ որ :
Սախընմիշ ըլլալ . ըզ-
գուշանալ :
Սախընտըրմիշ ընել .
զգուշացընել :
Սախի . ծաղկոց :
Սախտել . միասել :
Սախտիյան . սեկ :
Սահաթ՝ որ կ'անցնի .
ժամ :
Սահաթ՝ որ արեւը կը
ցոցընի . ժամացոյց :
Սահաթճի . ժամա-
գործ :
Սահան . սկաւառակի :
Սաղանախ . տարափո
Սաղ դի . աջակողմ :
Սաղ ձեռք . աջ :
Սաղ սէլիմ . ողջ ա-
ռողջ :
Սահայախ . ես ոտանի

Սաման . յարդ :
Սամանըխ . մաւր :
Սամ եչի . խորշակ :
Սամուռ . սամոյր :
Սամուռ քիւրք . սա-
մուրենի :
Սամսար . կուզ :
Սայըխլամիշ ընել .
զառանցել :
Սայլանիւղ . խղունջն
Սանթուռ . քնար :
Սանճախ . գրօշակ :
Սանճի . խոտուկ :
Սանդալ՝ նոսր . մա-
կոյկ :
Սանքի . իրր թէ :
Սաչախ՝ լախիլնիւնիւն-
ծուպ :
Սաչախ՝ որան կամ խա-
նուի . քիւ :
Սաչը՝ հարսնիւն . ընծայ
Սաչըխալըրըզ . ար-
ջասպ :

Մաշնա . գնտեակ :
 Մապրո . համբերու-
 թիւն :
 Մասլուլը . համբերող :
 Մապրուսը . անհամ-
 բեր :
 Մապօն . օճառ :
 Մառայ . պալատ :
 Մառայլը . պալատա-
 կան :
 Մառաֆ . սեղանաւոր
 Մառըլը . հիւանդո-
 թիւն :
 Մառմաշը . բաղեղ :
 Մառնիճ . գետնա-
 ջուր :
 Մափա . գետնա-
 ջուր :
 Մափան . արօր :
 Մափլամիլ . ընել .
 վարսել :
 Մափիլը . ըլլալ . խո-
 տորիլ :
 Մաֆի . գուտ :

Մէղիկ . ունենալ . կը-
 ոահել :
 Մէթ . բարձրաւանդակ
 Մէթճատէ . կապերաւ :
 Մէլ . հեղեղ :
 Մէլանիկ . թեւաղո-
 նիկէ :
 Մէլէ . սակառ :
 Մէլլի . նոճի :
 Մէմէր . համետ :
 Մէմթ . կողմ :
 Մէյիս . ձիադարման :
 Մէյիր . ընել . տեսնել
 Մէյիրճի . հանդիսա-
 տես :
 Մէյրէկ . ցանցառ :
 Մէպէպ . պատճառ :
 Մէվտա . բանի մը ձր-
 «եր յիշել . բաղձանք :
 Մէվտա . գետնա-
 սէվտա :
 Մէվտալը . գետնա-
 սէվտալը :

Մէլիկ փայլուն

Մէտիր . պաստառ :
 Մէրասիէր . սպարա-
 պետ :
 Մէրէն .) կայմ :
 Մէրէն տիրէ յի)
 Մէրթ . ամբար . կարծր :
 Մէրթ խօտ . խիտ :
 Մէրթ խօտիլ . խատա-
 բանել :
 Մէրթ խօտը . խը-
 տաբան :
 Մէրթ ճարդ . խատա-
 բարոյ :
 Մէրթ փշոզ . հով : խը-
 տաշունչ :
 Մէրին . զով :
 Մէրմայէ . դրամա-
 դուրս :
 Մէրչէ . ճնճողակ :
 Մէրպէսթ . համարձակ
 Մէրսէմ . ապուշ :
 Մէրփիլը . ընել . ցըր-
 ցընքնել :

Մէփէթ . կողով :
 Մէօյիւշ . պախ :
 Մէօյիւտ . ուռի :
 Մէֆա . խրախուժիւն
 Մէֆա ընել . խրա-
 խանալ :
 Մէֆալը . զուարճալի :
 Մէֆէր . պատերազմ :
 Մէֆիլ . խեղճ :
 Մըզը . խըլխըլուք :
 Մըզըլթը . թախանձ :
 Մըզըլթը ընել . թա-
 խանձել :
 Մըթմա . տեսնել :
 Մըլս . պէտք տոյնք .
 խիտ :
 Մըլս . ամէն ամէն . յը-
 ճախ :
 Մըլսը . պինտ :
 Մըլսը հափնելիւ . լա-
 նեղ :
 Մըլսէթ . արդի համարի-
 տադնապ :

Սըլսկէթ գործ , ստի-
պող գործ :
Սըլսկէթ ընել գործն ղ
Վճ , խուճապել :
Սըլս սըլս , խիտ առ
խիտ :
Սըլս սըլս քաւ , էրնու
քան ղ ընել , յաճա-
խել :
Սըզ , ծանծաղ :
Սըզընմիշ ըլլաւ րեշ
ղ , պատապարիլ :
Սըզընմիշ ըլլաւ Վեյո-
ղ , ապաստանիլ :
Սըզըր , տուար :
Սըզըրթմաճ , էշ իս
իս ղ րեշող , տուարած
Սըզըրճըլս , ըսուան
ղն է , սարեկ :
Սընըս , սահման :
Սընըստաշ , սահմա-
նակից :
Սըչան օթու , մկնդեղ

Սըռ , գազտնիք :
Սըս , գարն , իսճ արեշ
Քաներու . ապիկի :
Սըռ ըլլաւ , անյայտ
ըլլալ :
Սըսըլս , ճող :
Սըսըլ , ապիկած :
Սըստաշ , խորհրդա-
կից :
Սըսֆ , սերվիացի :
Սըսխա , հիւծախտա-
ւոր :
Սըվա , ծեփ :
Սըվազ , քաղտէ . Սե-
րաստիա :
Սըվածի , ծեփիշ :
Սըրա , կարգ :
Սըրավարտի , կարգաւ
Սըրմա , ոսկեթեղ :
Սըրիա , աւանակ :
Սըրիա , ըսպառեթի ,
եռտտանի :
Սըֆըռ , զրոյ :

Սիթէմ , յանդիմա-
նութիւն :
Սիթէմ տալ , յանդի-
մանել :
Սիւա , հայրենիք :
Սիւահ , զէնք :
Սիւէ , ապտակ :
Սիւմէ , րէ՛ րէ՛ս . լեփ
լեցուն :
Սիճիլ , վճիռ :
Սիճիլ կտրել , վճուել :
Սիճիմ , առասան :
Սինթիւն , նաւու յա-
տակ :
Սինի , սեղան :
Սինիր , ջիւղ :
Սինմիշ ըլլալ հոյ ղ
համակիլ :
Սինովա , հրեաներու
ժառն , ժողովրդանոց
Սինսիլ , տոհմ :
Սինտիրմիշ ընել ի-
րահորը , էն . մարսել :

Սինոս . րէ՛ս Սընըռ :
Սինոստաշ , րէ՛ս Սը-
նըռտաշ :
Սիվիլիք / սաղաւարտ
Սիվրի , սրածայր :
Սիվրի սինէկ , մթղուկ :
Սիտիք զուռ . մի-
զարդ ելութիւն :
Սիւզմիշ ընել , մղել ,
հաս զտել :
Սիւլուկ , սղրուկ :
Սիւմիւքիւ պէճճէկ ,
կողինճ :
Սիւնկէր , սպունկ :
Սիւննէթ , թըրիատու-
թիւն :
Սիւննէթ ընել , թըլ-
փատել :
Սիւննէթի . թըրիատ-
եալ :
Սիւպէկ , միզանակ :
Սիւտանա , ստնտու :
Սիւրէթ , կենդանա-

Գիր :
 Միւրիւ՝ ճարտար . բաղ-
 մութիւնն , կամ ամբոխ
 Միւրիւ՝ ոչխարներու ,
 այծերու , ևն . հօտ :
 Միւրիւ՝ ընդուններու .
 երամ :
 Միւրիւ՝ խառնճայն .
 տարմ :
 Միւրիւ՝ շուններու , ֆու-
 շաններու , ևն . վոհմակ
 Միւրիւ սիւրիւ-խոււմբ
 խոււմբ . երամ երամն
 Միւրիւյով . խմբովին .
 երամովին . տարմա-
 բար :
 Միւրկիւ . նիգ :
 Միւրկիւն ընեւ . աք-
 սորեւ :
 Միֆտակ . սկիզբ :
 Սուլթան . թագուհի :
 Սուլֆ ըլլալ . իրաւա-
 խոն ըլլալ :

Սուճուխ . երեշիկ :
 Սուչ . յանցանք :
 Սուռաթ . դէմք :
 Սուս . լուս :
 Սուս ըլլալ . լուել :
 Սուֆա . սրակ :
 Սուֆուա . Գեա սինի :
 Սոլ . ձախ :
 Սօլախ . ձախիկ :
 Սօլ դի . ձախակողմ :
 Սօլիչ ըլլալ ֆոյն ֆու .
 գունատիլ :
 Սօլիչ ըլլալ ծաղիկ ֆու .
 թառամիլ :
 Սօլուի . շունչ :
 Սօխախ . փողոց :
 Սօղուճան . ճճի :
 Սօյ . Գեա Սինիլէ :
 Սօյ սօյ . թեւեւ թեւեւ
 լե . տեսակ տեսակ :
 Սօղուճ ցարգ մանակ
 Սօխա . բիր :
 Սօֆու . կրօնամոլ :

Վ

Վազ դալ . ետ կենալ :
 Վախ . եղբ . աւաղ
 Վասի . կտակապահ :
 Վասիլյէթ . կտակ :
 Վատ . խոստում :
 Վատէ . պայմանա-
 ժամ :
 Վարախ . ոսկեթ երթ :
 Վարչախ . քաւթար :
 Վարչախ քիւրք . քաւ-
 թարագ իշտ :
 Վէգիր . եպարքոս :
 Վէգնէ . կռակ :
 Վէլէտիզնա . խորա-
 մանկ :

Վէլլէլէ . աղմուկ :
 Վէրան .) աւերակ :
 Վէրանէ .)
 Վէրէմ . թորախտ :
 Վէրէսիլէ . ապառիկ :
 Վէրկի . տուրք :
 Վէրլի . փոխանորդ :
 Վէրիլխարճ . տնտես :
 Վիլլիլթ . գաւառ :
 Վիտա . Գեա Պուումա :
 Վիտալը . Գեա Պուու-
 մալը :
 Վուխուֆ . տեղեակ :
 Վուխուֆ ըլլալ . տե-
 ղեկանալ :

Տ

Տալ . ստա :
 Տալախ . փայծաղ :
 Տալախ կեանքս-նիւնը
 ջրդարութիւն :

Տալդա . ալիք :
 Տալխալուխ . պատա-
 ռարոյծ :
 Տալդըճ . ընկուղակ :

Տալմիչ ըլլալ խորանկը :
 ընկուղիլ :
 Տալմիչ ըլլալ հորի .
 մաօք յաիշտակիլ :
 Տահա . ծամանակ ցա-
 ցընելի . դեռ . զօ ,
 տահա խաճէ . դեռ .
 հասած չէ :
 Տահա . առ աւելու-
 թիւն ցուցընելիլ .
 ալ աւելի . զօ , տա-
 հա քեշ . ալ աւե-
 լի քեշ :
 Տաղըթմիչ ընել . ցիր
 ու ցան ընել :
 Տաղըթմիչ ըլլալ . ցիր
 ու ցան ըլլալ :
 Տաղընըխ . ցիր ու ցան
 Տաղտաղա . զբաղ-
 մունք :
 Տամա . աղիւսակախաղ
 Տամաղ . քիմք :
 Տամար . երակ :

Տամա հիւանդոս-նիւնը
 կաթուած :
 Տամիս՝ ընդի . կաթիլ
 Տամիա . դրոյմ :
 Տայախ՝ որ կըլուրնը-
 ցընեն . նեցուկ :
 Տայախ . Կեթիկ . ծեծ :
 Տայի . քեռի :
 Տայմա . միշտ :
 Տանա . որթ :
 Տանըլմիչ ըլլալ . խոր-
 հուրդ հարցընել :
 Տապան՝ որի . ներբան
 Տապան ինծիրի . պա-
 դատիտ :
 Տապանճա . ատրճա-
 նակ :
 Տառ . ճորով , կամ
 հաղիւ . զօ , տառ
 աղաբեցայ . ճորով կամ
 հաղիւ աղաբեցայ :
 Տառա . ծանրարան է
 Տառը . կորեակ :

Տառօս . օրհնեք՝ զօ ,
 տառօսը քլուտիւ ըլլայ .
 օրհնենքը քլուտիւ ըլ-
 ւայ :
 Տալա . դատ :
 Տալա ընել , կամ քը-
 շել . դատ վարել :
 Տալաճի . դատախազ :
 Տալէթ . հրաւեր :
 Տալէթ ընել . հրա-
 լիրել :
 Տալուլ . տաւիղ :
 Տալուանմիչ ըլլալ .
 շարժիլ , կամ աճա-
 սարել :
 Տարմատաղըն . րես
 Տաղընըխ :
 Տարտաղըն . րես Տա-
 ղընըխ :
 Տէ՛ . արթելուան . մի :
 Տէ՛ . յորդորական . աղէ՛ .
 զօ , տէ՛ կեր սո դեղը
 որ ըսնորնաս . աղէ՛

կեր սո դեղը որ ը-
 սնորնաս :
 Տէ՛ (ինտի) րես Տէ՛ յոր-
 Տէ՛ (մտի) դորական :
 Տէլի խանըլ . պատա-
 նի , կամ երիտասարդ
 Տէլիճէ . թիւսմ ճըն է
 յորեկի ճըլ . որում :
 Տէլի տօլու . խուտը-
 բուկ :
 Տէ՛ հա . էշտ . ահա :
 Տէ՛ մէթ՝ խորեղենի . կա-
 սոց :
 Տէ՛ մէթ՝ ծաղկի . րես
 թու թամ :
 Տէ՛ մին . պահ մը առաջ
 Տէ՛ միր . երկաթ :
 Տէ՛ միրճի . երկաթա-
 դործ :
 Տէ՛ յ . մինչև . զօ , տէ՛ յ
 անդին . մինչև անդին :
 Տէ՛ յէնէկ . դաւաղան :
 Տէ՛ յի . համար . զօ ,

անպիտան է տէ յի նե-
 րեցի . անպիտան ըւ-
 լալուն համար նետեցի
 Տէ յիչ ընել . րեա թը-
 ուամիտ ընել :
 Տէ յիչ տօխուշ . փո-
 փոխուելիւն :
 Տէ յիրմէն . ջաղացք :
 Տէ յիրմէնձի . ջաղաց-
 պան :
 Տէ յիրմի . քառակուսի
 Տէ յմէ . ամէն . զօ ,
 տէ յմէ մարդ զի կրնար .
 ամէն մարդ զի կրնար :
 Տէ յմէ հարով . դըժ-
 ուար . զօ , տէ յմէ
 հարով զի քանուիք .
 դժուար կը քանուիք :
 Տէ յմէտէ . չ'եմ կար-
 ծեր :
 Տէ նկ . քեա ճը . հակ :
 Տէ նկ . երկու կողմի քան-
 ըր-նիւն . հուստա-

րակշիւ :
 Տէ նկ' կըստի . դանկ :
 Տէ նկսից . տմարդ :
 Տէ սէյէնմիչ ըլլալ .
 տապալիլ :
 Տէ սէյէնիւր . կաւիճ :
 Տէ ստէրէ . սղոց :
 Տէ վէ . ուղտ :
 Տէ վէ թիքենի . վայ-
 բենի կանկառ :
 Տէ վէ խուշի . ջայլամ :
 Տէ վէթ . հարստու-
 թիւն :
 Տէ վէթլի . հարուստ :
 Տէ տէ . հաւ :
 Տէ տիրկին . թափա-
 ոական :
 Տէրէ . ճոր :
 Տէրէձէ . աստիճան :
 Տէրի . մորթ :
 Տէրման . թիմար դար-
 ման :
 Տէրման . ուժ :

Տէրմանորդ . վատուժ
 Տէրտ . հող . կամ ցաւ
 Տէրտէշմիչ ըլլալ ցա-
 լակցիլ :
 Տէրտի . տառապեալ
 Տէք ընել ճէկո- ճը' ո-
 բողայթ լարել :
 Տէօլ' ղիւտրի . կոճու-
 Լն . կուրծք :
 Տէօլկ . անկողին :
 Տէօլմէ տէրէք . բաղ-
 մոցք :
 Տէօլմէ րափրակ .
 տախտակամած :
 Տէօլմէ րաք . քարա-
 յատակ :
 Տէօրթ եօլ սղզի .
 քսուողի :
 Տէօրթ քէօլ . քա-
 ոանկիւն :
 Տէօրփիւ . րեա իյէ :
 Տէօրմէ . թափօռ :
 Տէգըմէձի . ձու լիչ :

Տէֆ ըլլալ հիւանդու-
 թեան ճը . փարատիլ :
 Տէֆիխամ ըլլալ .
 սփոխիլ :
 Տէֆտէր . հաշուե-
 տումար :
 Տէֆտէրտար . համա-
 բակալ :
 Տիգի . շարք :
 Տիգի տիգի . շար 'ի
 շար :
 Տիգէկ . խնդրուածք :
 Տիլիմ . շերտ :
 Տիլպաղ . լեղուանի :
 Տիլիզ . համր :
 Տիլարպէր . Տիզրա-
 նակերտ :
 Տիւն . ժիր . առողջ :
 Տիւի . էդ :
 Տիվան . ատեան :
 Տիվան եօրու . արա-
 կետ :
 Տիվրիկ . րաքսէ է :

Տիւրիկէ :
 Տիրէկ . Կերէսի . դե-
 րան :
 Տիրէկ . Կնկուս . սիւն
 Տիւզէն . հնարք . որո-
 դայթ :
 Տիւզէն տալ անչի .
 դարդարիլ :
 Տիւզէն տալ սաղի . լա-
 ղե . Էն . դաշնակել :
 Տիւզկիւն . յարդա-
 րուն :
 Տիւզմէ . շինծու :
 Տիւմէն . դեկ :
 Տիւմէնճի . դեկավար :
 Տիւշման . թշնամի :
 Տիւրդի . Կաղա + Է .
 Տիւրոս :
 Տիւրդիմար . տիւրացի
 Տիւրդի տաղը . Նի-
 րանան :
 Տիւրիէր . հիւան :
 Տիւրպիւն . հեռագի .

տակ :
 Տիքիլի թալ . կոթող :
 Տուտու խուշի . թու-
 թակ :
 Տուալգան . Տրապի-
 դոն :
 Տուլիկ . խաղաղու-
 թիւն :
 Տուլիկ ընել . հաշտ
 համարը վարուիլ :
 Տոլամ . որ մարի ծար
 Գեր + Գն է . մատնա-
 պալար :
 Տոլաշխ . պաղտ :
 Տոլապ . Կեր Բան պ-
 հելու . պահանոց :
 Տոլապ հորի . անիւ :
 Տոլապ ընել Կեր Գն .
 Կեր Տէք ընել Կեր Գն
 Տոլմ . Կու . լեցուն :
 Տոլմ . Կու . խը-
 ճողակ :
 Տոխսան . իննսուն :

Տողրամա . պտղա :
 Տողրամաճի . Կեր Մա-
 ոանկող :
 Տօնանմա . Գնու լրայ .
 ծովահանդէս :
 Տօնանմա . պարերու
 Կան Նաեր . նա .

ւատորմիլ :
 Տօնանմա . Կաղա + Է .
 քաղաքահանդէս :
 Տօնուխ . դունատ :
 Տօնտուրմա . պաղ-
 պաղակ :

Փ

Փաղար . Բան Գերիւ-
 րեղ . վաճառատեղի :
 Փաղար . Կաղալի .
 սակարկութիւն :
 Փաթլամիլ ըլլալ .
 պայթիլ :
 Փաթլիճան . պորի-
 ճան :
 Փալաղ . Կերիլի . Կե-
 րիլի . Էն . ճաղ :
 Փալամար . Կեր Հալաթ
 Փալան . Կեր . Կեր
 Սէմէր :
 Փայ . Կեր Հիւս :

Փայէ . Կեր Տէրէճէ :
 Փայտու . բանթող :
 Փանայիր . տօնավա-
 ճառ :
 Փանգէհիր . դեղթալի
 Փաշա . բեղիլի :
 Փաշավուա . Նիջան :
 Փապուճ . մուճակ :
 Փառալամիլ ընել . բը-
 ղըքտել :
 Փառլախ . վայրուն :
 Փառմայլիլ . ճողա-
 բարձ :
 Փաս . ժանդ :

Փասլը . ժանդոս :
 Փարա . դրամ :
 Փասիաթեա . իրիցուէկ
 Փէլթէ . մածղին :
 Փէլթէկ . թլուատ :
 Փէլին . օշինդր :
 Փէհլիվան . Ըմբիլ :
 Փէյ . գրու :
 Փէյտահ ըլլալ . երեւան
 ելլել :
 Փէյտահ ընել . հընարել :
 Փէնճիրէ . պատուհան
 Փէնչէ . ճանկ :
 Փէշ . քղանց :
 Փէշքէր . վարպետ :
 Փէշին . կանխիկ :
 Փէշիէշ . ընծայ :
 Փէշկիրի . թաշկէն :
 Փէշարմալ . ղենջակ :
 Փէստիլ . անուշ պաստեղ :
 Փէստիլ . Ռիս . տղապ :

Փէրկէլ . կարկին :
 Փէրչէմ . Տարրուվարս :
 Փէրչէմ . յե . բաշ :
 Փէրչին . հեղոյս :
 Փէրվերտէ . Դեմ Փէշքէր :
 Փէրասահ ընել . ոգորկել :
 Փէրտէ . վարադոյր :
 Փէքսիսէտ . պաքսիմատ :
 Փէօստէքի . Դեմ Տէրի :
 Փիլավ . եղինճ :
 Փիլիճ . վառեակ :
 Փիճ . պոռնկորդի :
 Փիս . Դեմ Մուստաու . Մէրուհ :
 Փիտէ . շօթ :
 Փիրինճ . Դեմ Դեմ արոյր :
 Փիւշման ըլլալ . ղըղջալ :
 Փիւսկիւլ . ծոպ :
 Փիւսկիւրմիլ ընել .

ցնցղկէլ :
 Փիւր սիլահ . սպառազն :
 Փուլ . յէն . թեփ :
 Փուսուլա . Ռուդիէ կըրուէ շրտ
 ցուցակ . հաշուեցու

ցակ էն :
 Փուսուլա . Դեմ ին Գործածէն . կողմնացոյց :
 Փուսիլա . վետրալից :
 Փուսաս . պրաս :
 Փօթա . հալոց :

Ք

Քառնապիտ . ծաղկահաղամբ :
 Քաքում քիւրք . ճերմակ աքիս :
 Քեաթիպ . գրադիր :
 Քեահեա . հրամանատար :
 Քեահի . Դեմ Պողաշա :
 Քեամիլ . Դեմ ին Գործածէն . զղօն :
 Քեասէ . սիահ :
 Քեամիկիր . քարուկիր :
 Քեար . գաղանճ . վաստակ :

Քեար ընել իրապը կամ Դեմ ին Գործածէն :
 Քեաֆիրի . քապուր :
 Քէօթահեա . կուտինա
 մալոյծ :
 Քէօլ . արծաթադին ծառայ :
 Քէօշլան . նծոյգ :
 Քէօմիւր . ածուխ :
 Քէօլ . Դեմ Պուճախ :
 Քէօլիլ . անկիւնաւոր
 Քէօկ . վերնատուն . Դեմ Երանիլի :

Բէօռ . կոյր :
 Բէօսէ . պակասամօ-
 րուս :
 Բէօսէլէ . Կեա Սախ-
 տիլան :
 Բէօստէկ . ոտնակապ
 Բէօրիւկ . վրոց :
 Բէօրկէ . շուք :
 Բէօրփէ . մատղաշ :
 Բէօփիւկ . փրփուր :
 Բէօփրիւ . կամուրջ :
 Բէօք . արմատ :
 Բէզապ . ժանտաշուր
 Բէլ . գոնջ .
 Բէլիէթին . աղցան :
 Բէհրիպար . սաթ :
 Բէման . քնար :
 Բէմէնէ . ջուրակ :
 Բէմէր . Կեա խօլան՝
 Կեօ կաղեւն :
 Բէն . Կարեղ . ոխ :
 Բէնար՝ Կրոնք թոռ-
 թի . լուսանց :

Բէնար՝ Կրոնք , Կաթ
 Կեօ . Կար :
 Բէնէվիր . կանեփ :
 Բէննայի . հեղնորէն :
 Բէշէիլ . ցրտահա-
 րութիւն :
 Բէշիլ տաղը . Ուրմուս
 Բէշիլ . Կրանի թէ :
 Բէշիկ . հերիսա :
 Բէշ . թաղիք :
 Բէշէ կարած . թմրած
 Բէշէ յէ շէնք Կան .
 Թաղեայ :
 Բէշի . այծ :
 Բէպապ . խորտիկ :
 Բէպապընել . խորվել
 Բէպապի շիլ . շամ-
 փուր :
 Բէռթէնքէլէ . մողէս :
 Բէռլամէլի . փոռա-
 ւոր :
 Բէս իյնալ . ամրջնալ :
 Բէսէ . քսակ :

Բէսէր . ուրաղ :
 Բէսկին Կանակ , Լն .
 սուր :
 Բէսկին ըրաթի , Կ-
 ցի , Լն . բարկ :
 Բէստանէ . շաղանակ
 Բէվիր . քամոց :
 Բէվրան . կարաւան :
 Բէրէստէ . Կեա Տօղ-
 րամա :
 Բէրէվիլ . նեխուր :
 Բէրխանա . դործա-
 րան :
 Բէրփիւն . Կեա թուղլա
 Բէփէկ . թեփ :
 Բէփէնէկ . թիթեռ-
 նիկ :
 Բէփէնկ . վերնափեղի
 Բէփէն . շերեփ :
 Բէքիկ . թուղան ճիւղ .
 կաքաւ :
 Բէֆ . Կեօ . զուար-
 ճութիւն :

Բէֆ՝ Կի , Կերպուրի՝
 ճենճեր :
 Բէֆ ըլլալ Կիւնիլ Լն ,
 զուարթանալ :
 Բէֆը աւրել , Կեա
 շտիկ . առողջու-
 թիւնը աւրել , Կեա
 շտիկ :
 Բէֆիլ . Կրաշխաւոր .
 Բէֆսիլ . հիւանդ :
 Բըթըռ . Կեա փէքսի-
 մէտ :
 Բի , թէ :
 Բիթապխանա . դըր-
 քատուն :
 Բիթապի . դրապա-
 ճառ :
 Բիլ . քոռ :
 Բիլեր . շտեմարան :
 Բիլերճի . մառանա-
 պետ :
 Բիլերմիլի . հսկա-
 ճակ :

Քիլիմ . գորդ :
 Քինէտ . զօղակապ :
 Քինէտլի . զօղաւոր :
 Քինէտլէմիլ ընել .
 զօղակապել :
 Քիլիզատէ . մեծազգի
 աղնուական :
 Քիլնէմիլ ընելը ձի-
 ուն . խխնջալ :
 Քիլնիլ . գինձ :
 Քիպրիթ . լուցկիք :
 Քիպրիթի . ծծմբա-
 գոյն :
 Քիսպէթ . կերպարանք
 Քիրա . վարձ :
 Քիրազ . կեռաս :
 Քիրաճի . վարձուոր :
 Քիրէճ . կիր :
 Քիրէմիտ . կղմինար :
 Քիրիլ . աղէլար :
 Քիրիլ՝ որն ինքնուր
 որն Մախասլամա :
 Քիւթիւկ . կոճղ :

Քիւթիւկը գրել . ար-
 ձանագրել :
 Քիւլիւնկ . մուրճ :
 Քիւլիւշէ . զանգուած
 Քիւլճան . հնոց :
 Քիւլզաստը . մխարա-
 խորով :
 Քիւլֆէթ . գերդաս-
 տան :
 Քիւմէ . որն Երզն :
 Քիւմէս . դառագեղ :
 Քիւնկ . խողովակ :
 Քիւլշտէրէ . որն Բ-
 ուէնտէ որսորդի գայ-
 որի , Լն :
 Քիւրէկ՝ հողի . թի հո-
 ղու :
 Քիւրէկ՝ նաւի . թիակ
 Քիւրէկ . թերսանի . ար-
 քունական թի :
 Քիւրսի . տար է , որ
 շինի սինէրան . որակը
 կը դնեն . սիւնակալ

վէմ :
 Քիւրա . պիք ճնէ է .
 մարք , կամ մարաց
 աղղ :
 Քիւրք . մուշտակ :
 Քիււլի . կարաս :
 Քիւքիւրա . ծծումբ :
 Քիւֆ . բորբոս :
 Քիւֆէ . կողով :

Քիւփրի . կենդանի ճնէ է .
 ողնի :
 Քիւփրիկ . արտեւա-
 նունք :
 Քօլիվտ . հատիկ :
 Քօջ , կամ խօջ . խոյ :
 Քօվան , կամ խօվան .
 սոր որ սեղաները սոր
 կը պահեն . ինթակ :

0

Օդ , կամ օխ . նետ :
 Օթլանմիլ ըլլալ . էնչ-
 պես որ կ'ընեն ուխար-
 ները , քաները , Լն .
 արածիլ :
 Օլթա՝ յուկ քանելու .
 կարթ :
 Օլթա զարնել . կ'ընեն
 զլ ըլլալ . ճեմել .
 Օլուխ . ցնցուղ :
 Օղուլուխ . որդեկիր :
 Օճախ՝ կերսիսոր էփե-

լա . վառարան :
 Օճախ՝ պօսորանի . ածու
 Օճախ . օճախի վերի ծա-
 բը , սուկեց որ սուխը
 դուրս կ'ենէ . ծխնե-
 լըյղ :
 Օմուղ . ուս :
 Օյալանմիլ ըլլալ .
 տնտնալ :
 Օյին . խաղ :
 Օյմա . դրուագ :
 Օյմալը . դրուագա-

ւոր ։
 Օյնախ . յօդուածք ։
 Օյունճախ . խաղալիկ
 Օռախ . հունճ ։
 Օռման . անտառ ։
 Օռտու . բանակ ։
 Օսանմիշ ըլլալ . ձանձ-
 րանալ ։
 Օվա . դաշտ ։
 Օտա . սենեակ ։

Օտալար . օթարանք ։
 Օտալըխ . հարճ ։
 Օտաշըխ . սենեկակից
 Օտա սլաշի . պանդո-
 կապետ ։
 Օրթա . մէջ աեղ ,
 կամ կեդրոն ։
 Օրթախ . ընկեր ։
 Օրթա խափու . միջ-
 նադուուն ։

Ֆ

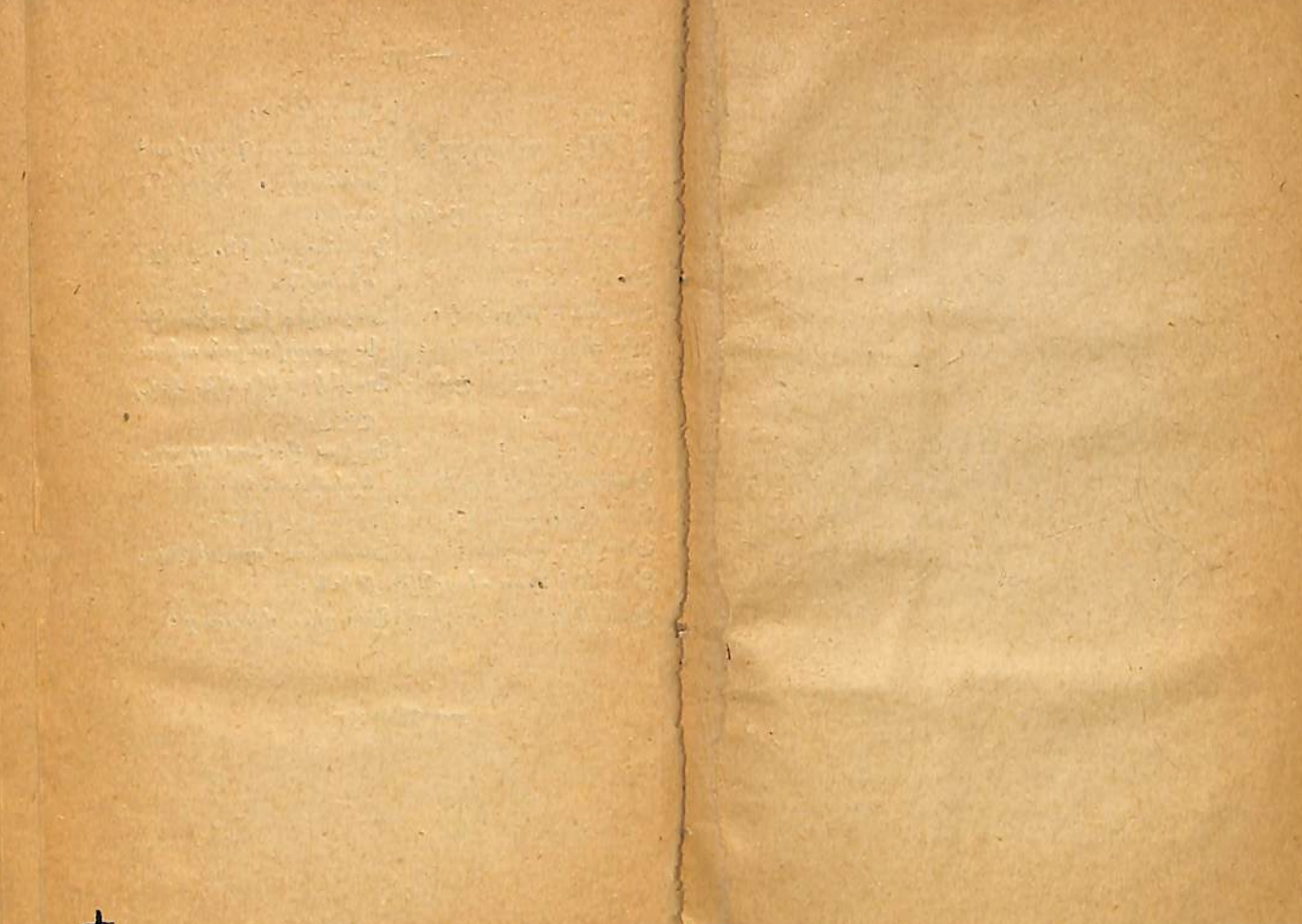
Ֆալ . հմայք ։
 Ֆալճի կին . վհուկ ։
 Ֆայտա . օգուտ ։
 Ֆայտալը . օգտակար
 Ֆառխ . տարբերու-
 թիւն ։
 Ֆառֆուռի . յախ-
 ճապակեայ ։
 Ֆէնէո . լապտեր ։
 Ֆէնտ . հնարք ։
 Ֆէռակ . պայծառ ։

Ֆէսլեյէն . ուհան ։
 Ֆէսֆէսէ . կասկած .
 հոգ ։
 Ֆէրահաթ ընեւ . դա-
 դարիւ ։
 Ֆէրզանտ . հնարա-
 գէտ , կամ խորա-
 մանկ ։
 Ֆէրման . հրովարտակ
 Ֆըջի . տակառ ։
 Ֆիթ տալ . թերթ

րել ։
 Ֆիթիւ . պատրոյզ ։
 Ֆիւ . փիղ ։
 Ֆիլիգա . որս Սան-
 տալ նաւու ։
 Ֆիլիզ . ծիւ ։
 Ֆիլճան . սկահակ ։
 Ֆիլ տիշի . փղոսկր ։
 Ֆինօ . պղտ շահ .
 սկնդուկ ։
 Ֆիշնէ . բալ ։
 Ֆիստան . շրջադրեստ
 Ֆիտան . տունկ ։
 Ֆնտըխ . կաղին ։
 Ֆնտըխի ծառ . կաղնի
 Ֆուռթունա . ալէկո-

ծութիւն ։
 Ֆուանսա . Գաղղիա ։
 Ֆուանսըզ . Գաղղի-
 ացի ։
 Ֆուանսըզերէն . դաղ-
 դիարէն ։
 Ֆուէնկի . քէշ ախ փն
 Է . դաղղիական ախտ
 Ֆուէնկ իւզիւմիւ . հա-
 ղարջ ։
 Ֆուխա Ֆուխա ըլլալ .
 երկպառակիւ ։
 Ֆուչա . վրձին ։
 Ֆուսանտ . պատեհու-
 թիւն ։
 Ֆստըխ . փատուզ ։

2013

1968

« Ազգային գրադարան

NL0060168

